

Den næste sag på dagsordenen var:

25) Anden behandling af lovforslag nr. L 126: Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik og integrationsloven. (Ændring af reglerne om ret til kontanthjælp, introduktionsydelse m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen).

(Fremsat 1/3 2002. Første behandling 21./3 2002. Betænkning 17/5 2002).

Der var stillet 4 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget og ændringsforslagene sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Flemming Oppfeldt (V):

Med denne lov vil vi sende et signal til omverdenen, til flygtninge og til indvandrere om, at i Danmark gælder rettigheder og pligter.

Det egentlige mål med lovgivningen er, at vore indvandrere kan forsørge sig selv ved indtjening på arbejdsmarkedet. Det er vort integrationsmål. Det er ikke vort integrationsmål, at man skal blive kulturelt og religiøst integreret, men vort integrationsmål og det, vi vil vurdere det ud fra, er, at man bliver i stand til at forsørge sig selv. Og loven angiver en starthjælp.

Vi har i dag verdens højeste kontanthjælp. Selv når den bliver reguleret, vil vi have en særdeles høj kontanthjælp for dem, der skal bruge den og vil leve under den i en 7-årig optjeningsperiode.

Et par med to børn vil som udgangspunkt med normale boligudgifter have 10.578 kr. om måneden, og med det fradrag, der indføres, 28-kroners-fradraget, i lovforslaget, vil dette par med to børn, hvis de arbejder 14 timer om ugen, have 13.578 kr. til rådighed, og hvis de arbejder 28 timer om ugen og ved siden af har noget sprogundervisning, så vil de have 15.578 kr. til rådighed om måneden – om måneden.

Hvordan er det niveau sammenlignet med andre europæiske lande? Det er langt, langt over. Tyskland: 6.000 kr. for en tilsvarende familie, Storbritannien: 7.000 kr., Spanien: 2.000 kr. Niveauet i Danmark med det nye optjeningsprincip vil være nogenlunde på højde med ni-

veauet i Sverige, med den fulde kontanthjælp, som gælder i Sverige i dag. Den fulde kontanthjælp i Sverige i dag svarer til 13.800 kr., og denne familie, jeg omtalte her, vil med de ændringer, vi foretager, ligge lidt under eller have muligheden for at ligge lidt over det svenske normalniveau.

I en række høringsvar til lovforslaget og i oppositionens betænkningsbidrag er det noteret, at dette forslag klientgør indvandrerne.

Nej. Vort udgangspunkt er, at vi i dag har fået skabt et indvandrerproletariat, der har klientgjort vore indvandrere. Det er situationen i dag. Vi har en vældig høj arbejdsløshed, vi har en høj forsørgerbyrde, vi har ghettodannelser, og vi har drengebander.

Kl. 16.20

Dette er den politiske og sociale arv efter de sidste 30 års manglende integrationspolitik, og det er her, at en ny integrationspolitik indfører to nye elementer, nemlig starthjælpen, som lovforslaget omhandler, samt regeringens program, der hedder »Flere i arbejde«, og som først offentliggøres i morgen.

Siden førstebehandling af lovforslaget her i Folketinget er der fremkommet to vigtige undersøgelser. Den ene undersøgelse har belyst, om der er jobåbninger til indvandrerne, og den anden undersøgelse har belyst, om vore indvandrere er aktivt jobsøgende. To vældig centrale spørgsmål er altså blevet belyst i to undersøgelser, som offentligheden har fået kendskab til siden førstebehandling her i Folketinget.

Og hvad siger så disse undersøgelser? Undersøgelserne siger, at jobåbningerne kan skaffes, og at vi skal være bedre til at motivere indvandrerne til at være aktivt jobsøgende. Dermed understøtter disse to undersøgelser lovforslaget.

Den ene undersøgelse er lavet af Cartier Research i april 2002, og den viser, at op imod 45 pct. af de adspurgte ledige indvandrere ikke gør noget for at finde et arbejde. Undersøgelsen konkluderer desuden, at en kombination af jobtræning og sprogundervisning er den mest effektive, når det gælder om at få indvandrere i job. Det vi sige, at denne undersøgelse, som er foretaget ved at interviewe en række af vore indvandrere, siger, at de ledige ikke i øjeblikket er særlig aktivt jobsøgende, når det gælder vort arbejdsmarked.

Den anden undersøgelse blev offentliggjort forleden, og her fortæller Arbejdsmarkedsrådet for Storkøbenhavn, at antallet af ordinært beskæftigede indvandrere er steget med 27 pct. i

det storkøbenhavnske område i perioden fra 1998 til starten af 2002, mens antallet af ordinært beskæftigede af den øvrige befolkning kun er steget med 2 pct. som helhed. Det vil sige, at virksomhederne står til rådighed med job til indvandrerne, men det vil også sige, at i øjeblikket har indvandrerne en reservation over for at komme ud i de job.

Dermed understøtter disse to undersøgelser præcis det, der er hensigten med lovforslaget, nemlig at vi via en regulering af denne ydelse for de første 7 år skal skabe mere motivation til at gå ud i et rigtigt arbejde.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Jeg skal her oplyse, at eventuelle forslag til vedtagelse under forespørgsel nr. F 41 senere i dag først vil komme til afstemning i morgen.

(Kort bemærkning).

Karen J. Klint (S):

Jeg har to spørgsmål til Venstres ordfører.

Hr. Flemming Oppfeldt sagde noget om drengebander, og det ene spørgsmål skal være relativt klart: Vil drengebander blive opløst af, at familierne fremover kun kan få støtte til de to yngste børn? Så vil jeg også gerne spørge hr. Flemming Oppfeldt: Er fjernelsen af revalideringsydelsen til den målgruppe, der er omfattet af lovforslag nr. L 126, det første skridt hen imod at fjerne revalideringsydelsen for andre borgere i Danmark?

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Til ordføreren for Venstre, hr. Flemming Oppfeldt: Det Radikale Venstre er fuldstændig uenig i hele strategien bag det lovforslag, vi behandler her. Vi tror ikke et øjeblik på, at lovforslaget vil bidrage til forbedret integration, men det er jo netop en trossag og også i høj grad en ideologisk sag.

Jeg kunne alligevel godt tænke mig at spørge hr. Flemming Oppfeldt: Hvad gør vi over for de mennesker, som vi med sikkerhed ved ikke kan eller ikke skal integreres på arbejdsmarkedet, så det ikke nytter noget at sætte ydelsen ned, fordi de ikke skal i noget arbejde? Jeg tænker eksempelvis på fysisk og psykisk handicappede, torturofre og revalidender, altså mennesker, der aldrig nogen sinde kan supplere fattigdomsydelsen eller starthjælpen, som regeringen kalder den, med indtjening fra et rigtigt job. Mener hr. Flemming Oppfeldt, at også disse mennesker

skal rammes ved at få en lavere startydelse, altså ikke kontanthjælp, men startydelse, selv om de ikke skal ind på arbejdsmarkedet? Er det rimeligt?

Kl. 16.25

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Jeg vil meget gerne spørge hr. Flemming Oppfeldt: Hvis hr. Flemming Oppfeldt mener, at det at sætte ydelserne ned virkelig medfører alle de lyksaligheder med hensyn til at få folk integreret på arbejdspladserne, og at folk får arbejde umiddelbart efter, at deres ydelser bliver nedsat, hvorfor skal denne lyksalighed så kun udbydes til udlændingene? Hvorfor skal denne lyksalighed reserveres til denne gruppe, når vi har en stor gruppe af arbejdsløse her i samfundet, som vel også har behov for at komme i arbejde?

Hvis hr. Flemming Oppfeldt vitterlig mener, at det her virkelig kan løse arbejdsløshedsproblemet, hvorfor skal det så ikke gælde alle andre arbejdsløse? Hvorfor skal de behandles dårligere end udlændingene? Hvorfor skal de diskrimineres i forhold til udlændingene? Det er da noget, som Venstre må være optaget af. Det kan da ikke være rigtigt, at vi får en masse bekymrede arbejdsløse danskere, som klager over, at de ikke kan komme i arbejde, fordi de ikke bliver behandlet lige så godt som udlændingene.

(Kort bemærkning).

Flemming Oppfeldt (V):

Jeg vil sammenfattende sige, at det afgørende hovedformål med forslaget er selvfølgelig at sætte fokus på, at der fundamentalt set kun er én vej til at stige op i vort samfund, og det er også at kunne bidrage til vort samfund. Det er at kunne tage et almindeligt arbejde på en almindelig arbejdsplads til en ordinær løn og betale den almindelige skat og dermed bidrage til vort samfund. Det vil give indvandrerguppen almindelig accept i vort samfund, og dette er vejen til integration.

Til den socialdemokratiske ordfører, der spørger om drengebander: Jeg mener, at den familie, der ikke hænger fast i et netværk, der består af socialrådgivere, kontanthjælp og offentlige kontorer, men derimod får et netværk ude på en dansk arbejdsplads og får danske arbejdskolleger, vil også være bedre i stand til at kunne tage hånd om sine drenge.

Med hensyn til revalideringsydelsen, som også den radikale ordfører kom ind på, vil jeg si-

ge: Revalideringsbestræbelserne, de værktøjer, der skal til for at kunne revalidere folk, så de kan komme tilbage til arbejdsmarkedet, vil være uændrede. Ydelsen bliver selvfølgelig ikke uændret, men værktøjerne til at kunne få folk tilbage til arbejdsmarkedet vil være uændrede efter vedtagelsen af denne lovgivning.

Til SF's ordfører vil jeg sige: Jamen vi stiller og skal også stille krav til danske kontanthjælpsmodtagere, som er fuldt til rådighed for et job, men som måske vægrer sig eller måske har nogle andre skavanker, der gør, at de ikke umiddelbart kan få et job. Vi skal hjælpe dem til at komme i job ret hurtigt.

(Kort bemærkning).

Karen J. Klint (S):

Jeg kan faktisk godt forstå, at hr. Flemming Oppfeldt kigger ned, når han siger det, han siger her fra talerstolen, frem for at kigge op.

Han sagde noget om forældreansvar, og han sagde faktisk også noget om, at det er socialrådgivernes skyld, når det går galt med drengene. Jeg har da aldrig hørt noget lignende. Skal det være socialrådgivernes skyld, at vi har drengebånd? Jeg troede, det var social armod, som var skyld i, at det gik galt i barndommen og opvæksten, og at nogle af drengene, f.eks. i Vollsmose, har oplevet noget, mens de var små, og inden de kom herop, som gør, at de har det svært i dag og måske har nogle krigstraumer. Skulle det være socialrådgivernes skyld? Jeg har aldrig hørt noget lignende, så jeg kan godt forstå, at ordføreren ikke kiggede os direkte i øjnene, da han sagde det.

Kl. 16.30

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Hr. Flemming Oppfeldt svarede ikke på mit spørgsmål. Jeg spurgte: Hvori ligger det integrerende, når stærkt fysisk handicappede, stærkt psykisk handicappede og torturofre skal have en lavere ydelse end kontanthjælpen? Hvori ligger det integrerende? Er det virkelig hr. Flemming Oppfeldts og Venstres mening, at disse mennesker, som jo ikke har mulighed for at stige op i samfundet, til gengæld skal hænge i dyndet i 7 år, inden de kan få en anstændig ydelse at leve for?

Det Radikale Venstre vil her mellem anden og tredje behandling stille et ændringsforslag til lovforslaget. Vi gør det ganske vist sent, hvilket jeg beklager, men det hænger sammen med, at

ministeren har nægtet at give teknisk bistand til forslaget, som lyder:

»For personer, der ikke opfylder betingelserne i § 11, stk. 3 eller 4, kan hjælpen pr. måned højst udgøre et beløb, der svarer til starthjælpen. Dog sker der ingen ændringer i ydelsesudmålingen for personer, som er under revalidering, eller som på grund af fysiske eller psykiske handicap ville opfylde kravene til at få førtidspension, hvis de havde været danske statsborgere.«

Vil Venstre kunne stemme for det forslag?

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Jeg vil godt undskylde, hvis jeg er overrasket med min korte erfaring i Folketinget, men jeg spurgte rent faktisk hr. Flemming Oppfeldt, hvorfor man ikke vil nedsætte ydelserne for de danske arbejdsløse, hvis man mener, at alene det at nedsætte ydelserne skaffer folk i arbejde. Jeg spurgte ikke, om man vil lave alle mulige andre tiltag og aktivt sikre aktiveringsydelse og arbejde og andet for danske kontanthjælpsmodtagere, som jeg formoder at man også vil gøre over for flygtningene.

Hvis man mener, at det at nedsætte kontanthjælpsydelsen for flygtninge og andre virkelig er vejen til, at de kan få arbejde på det danske arbejdsmarked, hvorfor skal dette gode så reserveres udlændinge? Hvorfor skal dette gode ikke komme de danske arbejdsløse til gode? Jeg spørger ikke om alle mulige andre tiltag eller alle mulige andre aktiveringstilbud, som hr. Flemming Oppfeldt taler om, jeg spørger helt konkret: Hvorfor vil man ikke nedsætte kontanthjælpsydelsen for danske arbejdsløse?

(Kort bemærkning).

Flemming Oppfeldt (V):

Jeg må sige til SF's ordfører: Jeg er meget overrasket. Denne lov gælder for alle. Alle får en 7-årig optjening, alle, der har været væk, har været i udlandet osv., får en 7-årig optjening. Der skelnes ikke, det gælder også danske statsborgere, og det burde SF's ordfører vide.

Det, jeg har sagt, både her ved andenbehandlingen og også ved førstebehandlingen, er: Formålet med denne lovgivning er at sende et signal ud om, hvad det er for et samfund. Det er ikke et samfund, hvor man bare kan gå hen og få en ydelse på bistandskontoret. Det er også et samfund med pligter, og det er vigtigt for denne lovgivning og for den måde, vi fører politik på, at man også forstår det, inden man rejser her til

landet, og ikke fokuserer på, at Danmark har verdens højeste kontanthjælp, som på nuværende tidspunkt ligger på omkring 20.000 kr. for et par forældre med to børn. Det er niveauet i dag.

Det kan godt være, at med det niveau vil det være klogt af os at signalere noget andet til de folk, der skal flytte hertil, så de ved, at vores samfund også giver borgerne nogle pligter, og at man kan stige op i samfundet ved at tage et arbejde, hvis man er til rådighed for arbejdsmarkedet og har lyst til at lære at tale dansk.

Så vil jeg sige til SF's ordfører: Jeg vil altså nødt til at gentage, at med hensyn til revalideringen er de almindelige revalideringsværktøjer stadig til rådighed. Det er revalideringsydelsen, der bliver ændret, og det vil sige, at forholdene for dem, der er fysisk handicappede og har brug for en revalidering for at vende tilbage til arbejdsmarkedet, forbliver uantastede, også efter at denne lovgivning bliver gennemført.

Så til fru Karen J. Klint: Jeg kiggede på mit manuskript før, men nu vil jeg godt kigge på fru Karen J. Klint og sige: Jeg har ikke rettet nogen anklage mod socialrådgiverne. Jeg har rettet en anklage mod et samfund, som har klientgjort vore indvandrere. For vi har et indvandrerproletariat i dag, hvor et af deres vigtigste ærinder er at gå hen til et offentligt kontor og få deres ydelse, frem for at vi bidrager til, at disse mennesker kan komme i rigtigt arbejde, så de kan gå på, havde jeg nær sagt, egne ben. Det var ikke en nedgørelse af vore socialrådgivere, bestemt ikke.

Kl. 16.35

(Kort bemærkning).

Karen J. Klint (S):

Ja, det bliver jo spændende at læse afskriften af, hvad der blev sagt. Der blev faktisk sagt, at de her drenge var indfanget af socialrådgiverne eller noget lignende.

Men jeg vil godt lige gentage mit spørgsmål omkring det med revalideringsydelsen. Jeg spurgte faktisk også om, når man nu nedsætter revalideringsydelsen for den målgruppe, der er omfattet af L 126, om det så er første trin til, at man også piller ved revalideringsydelsen for alle andre.

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Nu prøver jeg at udtrykke mere præcist, hvad det er, jeg spørger om, hvis der skulle være tvivl.

Jeg spurgte ikke om, hvorvidt nyankomne bliver forskelsbehandlet, afhængigt af om de er

danskere eller udlændinge. Det, jeg spørger hr. Flemming Oppfeldt om, er: Hvis man mener, at folk på en lavere ydelse kommer hurtigere i arbejde, uanset om det er udlændinge, der lige er kommet til Danmark, eller om det er danskere, der har været bortrejst mere end 8 år og derved ikke har ret til de høje sociale ydelser, hvorfor vil man så ikke tildele resten af danske arbejdsløse dette gode?

Hvorfor skal resten af danske arbejdsløse fastholdes på den høje ydelse, som hr. Flemming Oppfeldt her nævner som det store problem for, at folk kan komme i arbejde? Hvorfor skal de fastholdes på det ufordelagtigt høje trin, hvis man kan få dem alle sammen i arbejde ved bare at nedsætte ydelsen? Hvorfor skal de ikke alle sammen have den nedsat? Spørger jeg klart nok?

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Så må jeg prøve med et eksempel. Hvis vi nu har et menneske, som ligger vandret inden for det sociale område, så betyder det, at det er et menneske, der ligger i sin seng, der ikke kan røre et lem, som simpelt hen ikke kan gøre noget som helst selv, et menneske, som aldrig nogen sinde skal revalideres, som ikke kan revalideres. Skal dette menneske i 7 år leve på noget, der ligner 5.000 kr., vil jeg spørge hr. Flemming Oppfeldt. Skal det det?

Vi taler jo ikke om en revaliderend. Vi taler om et menneske, som er sygt, stærkt handicappet.

(Kort bemærkning).

Flemming Oppfeldt (V):

Denne lovgivning er om starthjælpen, og debatten handler om denne her lovgivning. Vores øvrige sociallovgivning er jo uændret. Det vil sige, at en række af de ydelser, der er til rådighed i vores øvrige sociallovgivning, eksisterer.

Vi har i forbindelse med starthjælpen anført, at revalideringsydelsen ikke skal blive, hvad skal vi sige, et sted, hvor man kan komme uden om sin starthjælp, så derfor bliver der ændret i revalideringsydelsen. Men revalideringsværktøjet er uændret.

Og til Socialdemokratiets ordfører, som spørger, om dette er starten med hensyn til ydelsesniveauerne i det hele taget. Nej, dette her er ikke starten. Ydelsesniveauerne fremover er uændrede.

Til SF's ordfører vil jeg bare sige: Formålet med det her er – og det er den altafgørende for-

skel på herboende danskere og herboende udlændinge, der nyder den nuværende kontant-hjælp – at vi vil sende et signal om, hvordan ydelserne fremtidig skal være i vort samfund, og selve signalværdien er vigtig for os.

Kl. 16.40

(Kort bemærkning).

Anne-Marie Meldgaard (S):

Jeg må indrømme, at det var et glimrende svar, vi fik her fra hr. Flemming Oppfeldt om, at ydelsesniveauet og ydelserne ikke bliver ændret. Jeg vil så gerne spørge hr. Flemming Oppfeldt, om han kan afvise, hvad der står i Politiken i dag, at der er meldinger om, at ydelsesniveauet vil blive ændret for de her grupper. Kan hr. Flemming Oppfeldt afvise, at det er korrekt, hvad der står i Politiken i dag, og at regeringen fremover vil fastholde de beløbsgrænser, vi har i dag?

(Kort bemærkning).

Flemming Oppfeldt (V):

Til Socialdemokratiets ordfører: Jeg kan ikke påtage mig opgaven at være korrekturlæser på alle landets aviser, så jeg kan hverken verificere eller afkræfte indholdet af en artikel, som jeg ikke har set.

(Kort bemærkning).

Anne-Marie Meldgaard (S):

Til hr. Flemming Oppfeldt: I morgen fremlægger regeringen en plan om, hvad der fremadrettet skal være gældende på det her område. Jeg går ud fra, at det er regeringen selv, der har lækket til Politiken, sådan for at få verificeret lidt, få lagt sådan et niveau, få lidt stemning på, hvad det er, der kommer i morgen. Kan hr. Flemming Oppfeldt her fra talerstolen i dag også fortælle os – forud for at vi skal beslutte os til det her – hvad indholdet er af det, der kommer i morgen på det her område?

(Kort bemærkning).

Flemming Oppfeldt (V):

Nej, jeg er ikke i stand til at offentliggøre regeringens plan for, hvordan man får flere mennesker i arbejde. Det må vente til i morgen.

Jeg kan jo ikke spørge heroppefra, men jeg vil så sige det på den måde: Det Radikale Venstre og Socialdemokratiet har hæftet sig ved nogle detaljer i nogle ydelser i vores sociale lovgivning, vigtige detaljer selvfølgelig, vigtige detaljer, og hvis man nu forestillede sig, at Socialde-

mokratiet og Det Radikale Venstre kunne stille ændringsforslag og fik ændringsforslagene gennemført, er man så tilfreds med forslaget, som det ligger? Drejer diskussionen sig blot fundamentalt om nogle ændringer, eller er de to partier så tilfredse med det forslag, der ligger? Det er et spørgsmål, jeg ikke kan stille direkte, men så må jeg stille det til mig selv. Jeg kan blive meget i tvivl.

(Kort bemærkning).

Anne-Marie Meldgaard (S):

Det bliver mere og mere interessant. Jeg kunne så godt tænke mig at spørge hr. Flemming Oppfeldt, om han så ikke helt uopfordret selv kunne tænke sig at stille de forslag, så den tvivl, der åbenbart er i andre partier her, kom ud af verden, sådan at vi kunne sikre, at den her absolut svage gruppe også fik et eksistensgrundlag, de kunne leve af.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Det er det, der er interessant, når vi diskuterer forslag, hvor man med hensyn til sociale ydelser bevæger sig under det, der indtil nu har været defineret som minimum i Danmark. Jeg må sige, at jeg forstår ikke, at hr. Flemming Oppfeldt ikke kender det, men det har måske noget at gøre med den generelle diskussion om, hvordan regeringspartierne folketingsgrupper bliver orienteret.

Det her drejer sig om en plan, der skal offentliggøres i morgen, som beskæftigelsesministeren er så venlig at kommentere i Politiken i dag. Er det virkelig rigtigt – jeg kan se, at den konservative ordfører også er her, han er jo også bekendt med, at temaet drejer sig om at holde partierne orienteret – kan det virkelig passe, at en ordfører på så centrale områder ikke er gjort bekendt med et forslag, der skal offentliggøres i morgen? Det lyder helt usandsynligt, helt usandsynligt.

Men jeg kan så oplyse hr. Flemming Oppfeldt om, at det drejer om, at man vil sænke revalideringsydelse. Det er også det, beskæftigelsesministeren nævner i sin gennemgang i Politiken i dag. Men to spørgsmål: Synes hr. Flemming Oppfeldt, at det er en god idé at sænke de ydelser? Og det andet spørgsmål: Har han virkelig ikke fået noget at vide?

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Fru Karen Klint som ordfører.

Kl. 16.45

Karen J. Klint (S):

I går kom der nogle positive tal frem om arbejdspladsernes kamp om nydanskere eller indvandrere, alt efter hvad man kalder dem. Der blev faktisk offentliggjort nogle gode tal, og det var Dansk Arbejdsgiverforening, der var med til at gøre det ved arbejdskraftchef Tina Voldby. Der blev sagt, at i perioden 1993-2001 er ledigheden blandt personer fra mindre udviklede lande faldet fra 40 pct. i 1993 til 16,2 pct. i 2002, og der er også nogle andre statistikker.

Jeg siger ikke hermed, at ledigheden er på et tilpas lavt niveau, der er nok at gøre endnu, men jeg synes alligevel, at det er passende lige at sige i dag, at der faktisk skete noget under den tidligere regering, også noget, der havde indflydelse på, at flere af vores udlændinge kom i arbejde.

Jeg synes også, det er passende at sige det i dag, når vi skal drøfte de syv hovedelementer, som regeringen og højrefløjen her peger på for at få flere i arbejde, et mål, vi alle enige i. Vi taler jo alle om flere i arbejde og mere integration. Det, vi er imod, er de mekanismer, som L 126 vil bruge som værktøjer til at nå målet.

Vi har ikke været til forhandling med ministeren, derimod har vi haft ministeren til åbent samråd i Udvalget for Udlændinge- og Integrationspolitik, og det var ganske meget oplysende også med hensyn til det menneskesyn, der ligger bag nogle af tingene.

Man kan godt tillade sig at citere fra et talepapir, når det har været i åbent samråd, og en sætning, der slog mig, både da vi havde samrådet, og også da jeg læste det, var, at der står noget om, at nyankomne udlændinge typisk får en høj ydelse. Det giver jo anledning til, at folk tror, at udlændinge bare kan gå over grænsen og fra dag ét få dobbelt kontanthjælp, eller hvad det nu er, og det er faktisk at misinformere borgerne.

Vi frygter, at nogle af de ting, som nu er med i L 126, er første skridt til at ændre på arbejdsmarkedet generelt. Vi har ikke her helt kunnet få afklaret, hvad der sker med revalideringsydelsen, men hvad sker der med andre ydelser?

Nu lægges der op til, at familier med flere end to børn kun kan få hjælp til de to yngste børn. Hvad er det, man putter ind i de almindelige ydelser i ly af flygtninge- og indvandrerdebatten? Er det reelle mål at ændre på de andre ydelser og på arbejdsmarkedet til skade for arbejdstagerne og andre familier? Hvad er det, man misbruger flygtninge- og indvandrerdebatten til her?

Statsministeren sagde ved sin tiltrædelse, at klassekampen er død. Nu genindføres den, ikke så meget på grund af strukturelle forhold på arbejdsmarkedet, men i kraft af en lovgivning fra højresiden i salen, og det tager vi afstand fra.

Vi ønsker et sammenhængende samfund, hvor alle yder noget både på arbejdsmarkedet og også i samfundet i almindelighed, for vi ønsker demokrati, og i et demokrati er man nødt til at deltage og ikke isolere sig.

Det Radikale Venstre har nu gjort opmærksom på de problemer, der er med L 126 og handicapområdet, og det har vi virkelig forsøgt at få nogle svar på under sagens behandling i udvalget. Vi er enige i de ændringsforslag, der kommer, dem vil vi gerne være med til støtte, når vi skal drøfte dem mere indgående, og vi vil også gerne være med til at anbefale, at vi får sagen tilbage til en ekstra behandling her mellem anden og tredje behandling.

Af hensyn til både regeringspartierne og måske især ministerens opfattelse af, hvad Socialdemokraterne vil på flygtninge- og indvandrerområdet, vil jeg gerne gentage her, at Socialdemokratiet går ind for selvforsørgelse og integration. Vi går ind for, at vi viser hensyn til folk, der skal have mere hjælp for at komme vejen hen til målet, der hedder selvforsørgelse. Vi går ind for lige muligheder for, at alle kan deltage i samfundslivet til glæde for både naboskabet og demokratiet.

Vi tror bare ikke på, at L 126 er svaret på at nå derhen. Vi tror ikke på, at den ulighed, der vil være på den økonomiske side, på den forskel, der vil være på forældre til børn, er vejen til integration. Vi tror faktisk, at det er med til at give nogle af flygtninge- og indvandrerbørnene ulige og meget færre muligheder for at deltage i fritidsliv; til at deltage i klubaktiviteter; til at komme i sportsforeninger, når forældrene ikke har økonomi dertil.

Derfor tror vi, det godt kan ske, at den lave ydelse kan få nogle til at synes, at de kan føle sig truet til at gå på arbejdsmarkedet. Vi tror faktisk så meget på mennesker, at de meget gerne vil på arbejdsmarkedet, og de statistikker, jeg startede med at læse op fra, viser jo også, at der har været et stort skred fra, at der var en massiv arbejdsløshed blandt flygtninge og indvandrere i begyndelse af 1990'erne, til at der nu er ved at være lidt styr på det.

Jeg siger ikke, at der er styr nok, der er måske 10 pct. endnu i nogle grupper, der skal hentes ud på arbejdspladsen, hvis der er arbejdsevne

tilbage i dem. Det er jo også det, vi skal have afklaret hvordan hænger sammen, men der er garanteret mange, som med glæde vil komme på arbejdsmarkedet, hvis vi er parate til at modtage dem.

Kl. 16.50

Det er noget med uddannelse, og det er noget med tolerance, og der er vi jo enige om, at vi skal have fat i både Dansk Arbejdsgiverforening og de faglige organisationer. Vi har også set et udspil fra både DA og LO, der vil være med til at give den en ekstra skalle på arbejdspladserne, så vi kan få flere i arbejde.

Så vi støttede, at vi får nogle ændringsforslag. Så til trods for at vi har en dårlig lov her, vil vi stadig væk kæmpe lidt for dem, der er mest i klemme i loven. Vi bør i hvert fald få en afstemning om, hvorvidt de fortsat skal være så meget i klemme i loven, eller om der måske kan dannes et flertal for, at der er nogle undtagelser på trods af denne her lov.

Men den store lov i sin helhed tror jeg ikke bliver ændret så meget, at vi kan stemme for.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Jeg er helt enig med fru Karen Klint i, at det her er en måde at indføre klassekampen på igen. I den sammenhæng må man så glæde sig over, at regeringen også har sørget for at etablere en ny institution, nemlig de fattiges LO. Den får vi virkelig brug for.

Til fru Karen Klint: Hr. Flemming Oppfeldt sagde tidligere, at der jo var rig mulighed for at hente hjælp i lovgivningens kapitel 10, altså at man kunne få hjælp til særlige ydelser, hvis man var handicappet, eller hvis man var revalidend. Derfor kunne jeg godt tænke mig at høre fru Karen Klints holdning til det, regeringen skriver til det forslag, der drejer sig om netop at yde hjælp i særlige tilfælde.

Der står i bemærkningerne til nr. 25: »De lavere satser for starthjælp kan utilsigtet medføre øget anvendelse af dækning af udgifter i særlige tilfælde efter reglerne i kapitel 10 i lov om aktiv socialpolitik. For at imødegå en sådan udvikling foreslås det, at statsrefusionen på 50 procent af disse kommunale udgifter falder bort, for så vidt angår hjælp til starthjælpsmodtagere. Således vil hjælp i særlige tilfælde fremover være en ren kommunal udgift, når der er tale om personer med starthjælp.«

(Kort bemærkning).

Flemming Oppfeldt (V):

Jeg har et spørgsmål til den socialdemokratiske ordfører: Hvad er Socialdemokratiets politik? Altså bortset fra samtaler, bortset fra rådgivning, bortset fra projekter, bortset fra hele den gamle mølle, hvordan vil Socialdemokratiet så få indvandrerne i beskæftigelse? Hvad er det for et afgørende værktøj, der skal til?

Den socialdemokratiske ordfører antydede i sin tale her, at nu var man på rette vej. Eksempelvis er jo de 12.000, der er kommet i beskæftigelse i det storkøbenhavnske område, blevet modsvaret af, at der også er nogle i indvandrergruppen, der er gået ud i arbejdsløshed i en tilsvarende periode.

Det, som Dansk Arbejdsgiverforening kan dokumentere, og det, der blev henvist til i debatten i går, er jo, at jobåbningerne findes, men alle undersøgelser viser, at 50 pct. af vore indvandrere, der står til rådighed for arbejdsmarkedet, ikke er beskæftiget i ordinært arbejde i dag. Det er en social katastrofe.

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Jeg har bare et enkelt spørgsmål til fru Karen Klint, som meget let kan besvares, men jeg vil så gerne svare til en senere lejlighed.

Lad os nu antage, hvad vi er mange, der hverken håber eller tror vil ske, at Socialdemokratiet ville få flertal efter næste folketingsvalg, vil Socialdemokratiet så efter næste folketingsvalg gennemføre en ændring af kontanthjælpen, således at starthjælpen, som vi nu indfører, bliver ophævet, så man får de samme kontanthjælps-satser, som er gældende i dag, for personer, som har opholdt sig i udlandet?

Jeg tror også, at det er meget vigtigt for vælgerne at vide ved næste valg, om Socialdemokratiet vil genindføre den nugældende retstilstand efter næste valg, hvis man får flertal for det.

(Kort bemærkning).

Karen J. Klint (S):

Til fru Elsebeth Gerner Nielsen kan jeg sige, at vi jo har haft lidt svært ved at få afdækket, hvad den direkte nettoudgift for kommunerne er i det her spil.

Men det er rigtigt, at der bliver ændret på de kommunale refusioner, og der er nogle ting, der så siges i lovens tekst, som går op i en højere enhed, for så tager man det ind over udlignings-

ordningen, eller det kommer ind på DUT. Men der er nogle refusionstakster, der sættes ned, og det er også derfor, vi socialdemokrater har spurgt meget om det, for selv om det står på skemaet, tror vi på, at KL har ret, når de siger, at de får merudgifter på grund af det her, også merudgifter til enkeltydelser til fripladser i daginstitutioner og til boligydelse til familierne.

Kl. 16.55

Venstre spørger, hvilke værktøjer vi har. Jamen vi har faktisk B 90, som vi kan pege på. Det beslutningsforslag har været drøftet her, og det fik faktisk meget ros også fra Venstre og integrationsministeren. Så det hænger herude i mappen. Hvis ikke hr. Flemming Oppfeldt har det hos sig, så er det nemt at finde. Det var nogle af værktøjerne.

Vi har ikke sagt, at vi ikke skal være mere pågående for at få folk i arbejde. Vi har ikke sagt, at vi skal lade være at udnytte de eksisterende muligheder for at trække i kontanthjælpen, hvis det er det, der skal til. Vi ved godt, at der er nogle mennesker, der måske skal have det lidt mere barskt. Vi siger bare, at det her er for barskt for for mange og for de forkerte.

Jeg kan desværre ikke nå at svare på det sidste om fremtid og hypoteser. Jeg blev også stillet spørgsmålet på den måde, at svaret kunne komme senere, så hvorfor stille et spørgsmål, hvis man selv har svaret? Det er jo svært at spå om fremtiden.

Jeg tror ikke, at kontanthjælpen står stille, uanset hvilket parti der er. Men jeg tror ikke, at vi kunne finde på grundlæggende at ændre på kontanthjælpen til skade for de svage bare for at påstå, at det at straffe folk meget økonomisk får dem i arbejde. Der er forskel på den nye start-hjælp og så de 30 pct., man i dag kan tage ud af kontanthjælpen, hvis ikke folk passer deres job med at gå i sprogskole.

(Kort bemærkning).

Flemming Oppfeldt (V):

Jeg spurgte, hvilke værktøjer Socialdemokratiet har, og så fik jeg B 90. B 90, beslutningsforslaget fra Socialdemokratiet, indeholder en lang række ting. Der er områder, som er gode og hensigtsmæssige at sætte ind på, men der er ikke ret mange pligter. Der er rettigheder, men der er ikke ret mange pligter.

Fru Karen Klint nævnte lige før muligheden for at skære i kontanthjælpen til de folk, som ikke ville gøre noget. Jeg er nødt til at finde ud af, om det er en skærpelse af den nuværende po-

litik, som Socialdemokratiet nu anfører, eller om det bare er en videreførelse af den nuværende politik. For jeg spørger: Hvad har Socialdemokratiet af nyt? Så henviser man til et beslutningsforslag plus det, der blev sagt lige før.

Er det en skærpelse af den nuværende politik, Socialdemokratiet foreslår her, eller er det bare en videreførelse af den nuværende politik?

(Kort bemærkning).

Karen J. Klint (S):

Til hr. Flemming Oppfeldt vil jeg sige, at det faktisk er både-og, og jeg troede egentlig, at det var gået op for alle andre politiske partier, at når Socialdemokratiet snakker om rettigheder, så siger vi også krav og pligt. Det har stået på vores valgprogrammer i længere tid tilbage, end både hr. Flemming Oppfeldt og jeg kan huske.

For os er der ikke rettigheder uden pligter. Der er ikke ansvar uden krav. De ting hænger sammen, og det var også derfor, jeg nævnte det med, at det jo faktisk er der meget tydeligt. Jeg skal ikke kunne tage stilling til, om man ikke har udnyttet muligheden godt nok.

Jeg ved, at mange sprogcentre har sat fokus på fremmedeprocenten. Alene det, at man sætter fokus på den og rejser en debat, gør, at fremmedeprocenten er blevet væsentlig højere, og at folk møder frem. Vi går også ind og stemmer for et forslag. Vi er faktisk enige i, at der skal laves nogle kontrakter mellem folk, der kommer til landet, og det danske samfund. Så vi går faktisk ind og er meget enige om, at der skal være pligter, og at der skal være ens pligter, uanset hvilket etnisk ophav vi har.

Men der skal også være ens rettigheder. Hvis man er handicappet eller på anden måde har fået skadet sin arbejdsevne, skal der altså også være ens rettigheder på tværs af samfundslag.

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Nu må vi vide, om Socialdemokratiet har en konsekvent og klar politik på det her område eller ej. Jeg stillede et meget klart, enkelt spørgsmål og fik bestemt ikke noget klart svar. Vil Socialdemokratiet efter næste valg, hvis man får mulighed for det, ophæve den lov, vi nu gennemfører, eller vil man fastholde den lov, vi nu gennemfører, efter næste valg?

Det kan besvares meget enkelt. Jeg tror, at vælgerne ved næste valgkamp vil være meget interesseret i at kende svaret.

Kl. 17.00

(Kort bemærkning).

Karen J. Klint (S):

Jeg tror, jeg er så heldig, at det spørgsmål aldrig nogen sinde kommer til at blive aktuelt, for jeg regner med, at den her lov vil blive ophævet, længe før der bliver udskrevet valg. Jeg tror ikke, at den overlever ret længe, for den vil blive dømt ulovlig på en eller anden led.

Jeg tror faktisk ikke, at den overholder alle konventioner, og jeg tror, at vi vil møde en sådan kritik, at den kan blive udsat for det samme pres, som da Socialdemokratiet og De Radikale prøvede på noget med integrationsydelse, altså da vi indførte den lave ydelse. Der blev vi presset til at ændre den, og jeg håber også, at der opstår det samme pres, så den nuværende regering kan se, at der altså er en mildere vej til det samme mål.

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Fru Karen Klint kan altså ikke slippe så let uden om spørgsmålet. Fru Karen Klint svarer stadig ikke på mit spørgsmål. Fru Karen Klint siger, at hun slet ikke tror, at den situation opstår, for der er nok nogle andre, der vil ophæve den lov.

Hvis nu denne lov stadig væk gælder efter næste valgkamp, og Socialdemokratiet fik mulighed for at ophæve den lovgivning igen, ville Socialdemokratiet så ophæve den lovgivning, eller ville Socialdemokratiet fastholde starthjælpen? Det må der kunne svares klart på. Hvis der stadig svares undvigende, kan jeg kun fortolke det sådan, at Socialdemokratiet i virkeligheden synes, at det, vi gør, er meget fornuftigt.

(Kort bemærkning).

Karen J. Klint (S):

En politisk erfaring siger mig, at man skal være meget påpasselig med at spå om fremtiden, så uanset hvor stejl hr. Lars Barfoed er med hensyn til, at jeg skal stå og spå om fremtiden, så vil jeg ikke være skråsikker.

Men kom der valg i morgen, hvad jeg meget gerne ønskede, så ophævede vi den her lov i overmorgen, men så var den jo heller ikke nået at blive vedtaget forinden. Så jo hurtigere et valg kommer, jo hurtigere kunne vi nå at undgå den her lov. Men kom valget inden for meget kort tid, så tror jeg bestemt, at vi ophævede den her lov som noget af det første.

Tredje næstformand (Kaj Ikkast):

Så ønsker formanden at fortsætte ordførerrækken. Næste ordfører er hr. Lars Barfoed.

Lars Barfoed (KF):

Jeg skal bare her give udtryk for Det Konservative Folkepartis store glæde ved, at vi nu får gennemført den her lovgivning. Vi mener, at det er et væsentligt tiltag i regeringens samlede udlændingepolitik, som betyder, at der vil være større incitament for især udlændinge, men i det hele taget for personer, som ikke har opholdt sig i Danmark i de seneste år, til at blive integreret på det danske arbejdsmarked.

Meningen er jo ikke, at de pågældende så i de næste 7 år skal leve af starthjælpen. Meningen er tværtimod, at de pågældende meget hurtigt skal ind på arbejdsmarkedet og blive integreret ligesom alle andre og dermed opnå en fuldt normal arbejdsindkomst.

Vi er meget tilfredse med, at vi nu kan få gennemført dette lovforslag.

(Kort bemærkning).

Anne-Marie Meldgaard (S):

Jeg tror ikke, at der er nogen partier i Folketinget, der ikke er interesseret i, at udlændinge skal integreres her i landet så hurtigt som overhovedet muligt. Men med den lov, som regeringen vedtager her, hvor man sætter en masse personer nærmest på et sultecirkulære, vil jeg godt spørge hr. Lars Barfoed:

Har regeringen sørget for, at der er de job til stede på arbejdsmarkedet, sådan at udlændinge kan få det supplement til startydelsen, som gør, at de har en indtægt, de kan leve af? Er der truffet aftaler med arbejdsgiverne om, at de skal stille de her job til rådighed, så udlændinge kan få en løn, de kan leve af? Eller er det bare tomme ord? Hvis der ikke er indgået aftaler, hvordan vil hr. Barfoed så sammen med regeringen sørge for at skaffe de job?

(Kort bemærkning).

Karen J. Klint (S):

Underligt nok er mit spørgsmål også lidt i samme boldgade. Hr. Lars Barfoed ville gerne have nogle garantier, da jeg var oppe med min ordførertale, og så kan jeg jo sige, at jeg egentlig også godt kunne tænke mig nogle garantier af hr. Lars Barfoed. Det går så ikke på målgruppen i al almindelighed, men det går især på mennesker, der har været udsat for tortur og dermed har fået nedsat deres arbejdsevne.

Ministeren oplyste i et samråd, at man ikke nødvendigvis har en nedsat arbejdsevne i forhold til hvilken som helst beskæftigelse, bare fordi man har været udsat for tortur. Men jeg vil godt spørge hr. Lars Barfoed: Kan regeringspartierne garantere, at der oprettes et tilstrækkeligt antal job, der tager hensyn, så torturofre ikke risikerer at skulle være på starthjælp alle 7 år?

Kl. 17.05

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Det ser jo ud til, at beskæftigelsessituationen er meget gunstig i de kommende år for den gruppe, vi taler om her. Når vi ser på den demografiske udvikling og arbejdsstyrkeudviklingen i de kommende år, tyder alt på, at der bliver brug for alle, som er interesserede i at få et arbejde.

Det er netop, og det var det vel også under den tidligere socialdemokratiske regering, den største samfundsøkonomiske udfordring overhovedet at øge udbuddet af arbejdskraft i de kommende år, fordi vi må forudse en situation, hvor der er mangel på arbejdskraft. Samtidig har regeringen for få dage siden fremlagt en erhvervspolitisk pakke, der hedder »Vækst med vilje«, og som går ud på at skabe større økonomisk vækst og mere vækst i erhvervslivet herhjemme ved at forbedre rammevilkårene for danske virksomheder på en lang række områder.

Der gøres en meget ihærdig indsats for at øge væksten og dermed antallet af arbejdspladser. Men det øger også kravene til os i retning af at øge arbejdsudbuddet endnu mere, og som man har kunnet læse i pressen, vil regeringen i morgen fremlægge en plan for at få flere i arbejde og flere ud på arbejdsmarkedet i de kommende år.

Jeg kan i hvert fald garantere, at regeringen vil gøre alt, hvad der står i dens magt, både for at øge arbejdsudbuddet og for at skabe vækst i erhvervslivet, så der bliver masser af arbejdspladser.

(Kort bemærkning).

Karen J. Klint (S):

Det var da i hvert fald noget af et krybe uden-om-svar. Vi er jo enige i, at der er en positiv udvikling, idet strukturen på arbejdsmarkedet faktisk slet ikke indikerer, at nogle folk skal straffes, for at de kan komme i arbejde. Det skulle faktisk være positivt at komme på arbejde, netop fordi

der er den mangel på arbejdskraft. Flere i arbejde, siger vi også; vi vil bare også gerne have det via motivation og via uddannelse, så folk får nogle kompetencer.

Men det, at behovet for flere hænder på arbejdsmarkedet stiger, bevirker jo ikke, at torturofrene får flere arbejdsevner, og jeg spurgte faktisk, hvilke garantier torturofrene har for, at der også er en plads til dem på arbejdsmarkedet.

(Kort bemærkning).

Anne-Marie Meldgaard (S):

Nu behøver man nødvendigvis ikke at være i den meget trængte gruppe, for at det kan være svært at få et arbejde, så jeg vil koncentrere mig om det helt ordinære arbejdsmarked og spørge hr. Lars Barfoed: Hvis det nu viser sig, at det ikke er muligt at skaffe udlændinge arbejde, så de kan supplere startydelsen, vil hr. Lars Barfoed så være med til og være indstillet på at ændre den lovgivning om startydelsen, som et flertal tilsyneladende vedtager?

Samtidig er der jo spørgsmålet om de ledige udlændinge, vi har i dag, indvandrere og flygtningene. Hvordan vil hr. Lars Barfoed med alle de hænder, der nu skulle være til rådighed, sørge for, at der kan skaffes arbejde til dem, der allerede er her i landet på nuværende tidspunkt?

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Jeg vil egentlig også gerne spørge hr. Lars Barfoed på samme måde, som jeg spurgte Venstres ordfører: Hvordan kan det være, at De Konservative vil være med til at lave en så unfair konkurrenceforvriddning til fordel for udlændingene ved at nedsætte ydelsen for dem, så de bliver bedre motiverede og kommer hurtigere i arbejde? Hvorfor laver man alle de forskellige tiltag, hvorfor vil man reservere denne fordelagtige ændring for udlændinge alene? Hvorfor vil man ikke lave et tilsvarende tiltag for alle andre arbejdsløse, hvis man vitterlig mener, at det kan få folk i arbejde? Så lad os da få de flere hundredtusinde arbejdsløse i arbejde ved at nedsætte ydelserne for dem.

Argumentet er, at det er ydernes niveau, som er problemet, at det er de for høje ydelser, som gør, at folk ikke gider arbejde. Hvis det virkelig er problemet, hvorfor er det så kun udlændinge, man vil sætte ydelserne ned for? Hvorfor vil man ikke gøre det for alle de andre?

Kl. 17.10

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

I forlængelse heraf: Hvorfor i alverden tager regeringen sig ikke sammen og gør noget ved de samspilsproblemer, der er, f.eks. det problem, at en kontanthjælpsmodtager skal ud på arbejdsmarkedet og have en løn, der ligger på mellem 23.000 kr. og 25.000 kr., for at det kan betale sig for den pågældende at komme i arbejde? Hvorfor gør man ikke noget ved det problem? Er det, fordi det kommer til at gøre ondt på de rigtige danskere, eller hvad er årsagen?

Det er da virkelig noget af det, der gør, at folk ikke kommer i arbejde. Det kan ikke betale sig at arbejde. Der er masser af mennesker, for hvem det er fuldstændig umuligt at komme op og tjene mellem 23.000 kr. og 25.000 kr., og hvorfor tager man ikke fat på et så rimelig alvorligt problem i stedet for som nu at lave en lovgivning, som kun omfatter ganske få mennesker og oven i købet de svageste i vores samfund overhovedet?

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Til fru Karen J. Klint om garantier for torturofre: Jeg kan naturligvis ikke stå her på talerstolen og garantere, at alle torturofre kan få et job. Det ved fru Karen J. Klint godt, og det ville man heller ikke kunne garantere, hvis det var en socialdemokratisk regering, vi havde.

Vil vi ændre startydelsen, hvis det er således, at ikke alle, som er på startydelse, kommer i arbejde, spørger fru Anne-Marie Meldgaard: Nej, det vil vi ikke.

Hr. Kamal Qureshi spørger: Hvorfor ikke egentlig nedsætte ydelsen for personer, som har boet i Danmark i den fornødne tid og altså fortsat får normal kontanthjælp? Dybest set spørger fru Elsebeth Gerner Nielsen egentlig om det samme, og jeg vil sige, at i Det Konservative Folkeparti er vi da ikke utilbøjelige til også at se på den problemstilling, for det er da klart, at vi på et eller andet tidspunkt må se mere bredt på de samspilsproblemer, der er her i samfundet.

Det bør være sådan, at det for alle bedre kan betale sig at tage et arbejde end at være på overførselsindkomst, så jeg vil da ikke udelukke, at vi på et tidspunkt må se dybere på de samspilsproblemer, der i øvrigt er. Her synes jeg, det var en god idé, fru Elsebeth Gerner Nielsen havde. Man gjorde jo ikke noget ved det, da Det Radikale Venstre var i regering, men jeg forstår, at nu har man ligesom set lyset og vil gerne i gang

med at gøre noget, og det kunne da nok være nyttigt.

Må jeg så sige til hr. Kamal Qureshi, at det er jo sådan, at de ydelsessatser for starthjælp, vi nu taler om, ikke adskiller sig fra de ydelsessatser, som udlændinge, der flytter til de omkringliggende lande, kan forvente at få dér. Det er jo også et spørgsmål om, at vi ikke skal fremstå som et land, som det er specielt attraktivt at flytte til blot for at få overførselsindkomst.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Fru Anne-Marie Meldgaard, og det er den tredje og sidste korte bemærkning.

(Kort bemærkning).

Anne-Marie Meldgaard (S):

Jeg må kvittere hr. Lars Barfoed for den meget klare tale om, at regeringen ikke agter at ændre startydelsen, selv om det ikke lykkes at skaffe arbejdspladser til de udlændinge, der kommer hertil og skal starte på startydelse. Men hvor er argumentationen for lovforslaget så henne? Den går jo på, at bare ydelsen er lav nok, skal de nok finde et arbejde.

Jeg tror, at mange af de mennesker, vi her taler om, meget, meget gerne vil have det arbejde. Men fra dag 1, hvor de kommer her til landet, ved de faktisk ikke, hvor de skal finde det arbejde, og vi har ikke fået nogen tilkendegivelser fra regeringspartierne om, at man vil hjælpe dem, eller at man har nogen løsningsmodeller for, hvor de skal finde det arbejde. Det synes jeg ikke er særlig hensigtsmæssigt.

Kan hr. Lars Barfoed løfte sløret for det manglende kendskab, Venstres ordfører havde – jeg henviser til, at regeringens forslag skal præsenteres i morgen – eller har den konservative ordfører heller ikke deltaget i opklaringen?

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Jeg vil godt spørge mere præcist. Nu snakkede hr. Lars Barfoed om samspilsproblemer og nogle andre ting, og betyder det helt konkret, at Det Konservative Folkeparti går ind for nedsættelse af kontanthjælpssatserne for kontanthjælpsmodtagere i det danske samfund?

Kl. 17.15

Jeg kender godt argumentet om, at der vil komme færre udlændinge til Danmark, fordi ydelserne bliver lavere, og det er så, hvad det er. Men det, der står i lovforslaget, er jo motivationsfaktoren, og kan jeg få et konkret svar fra

hr. Lars Barfoed: Arbejder Det Konservative Folkeparti for at nedsætte kontanthjælpen for alle arbejdsløse? Jeg hørte lidt om samspilsproblemer og sådan noget, men jeg vil meget gerne høre, om det lige præcis er niveauet for kontanthjælpen, Det Konservative Folkeparti går ind for at nedsætte.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Vil hr. Lars Barfoed og Det Konservative Folkeparti være med til at ændre loven, så mennesker, der er dybt handicappede, og som ikke har en jordisk chance for at blive revaliderede eller for at få et fleksjob, kan opretholde det nuværende ydelsesniveau, dvs. fuld kontanthjælp? Det er mit første spørgsmål.

Det andet er: Hvordan forholder Det Konservative Folkeparti sig til kritikken fra UNHCR, som bl.a. bemærker, at en flygtning, som ikke har samme baggrund i og kendskab til samfundet, den samme sociale og familiemæssige tilknytning, et sammenligneligt kendskab til sproget eller et økonomisk grundlag på lige fod med en hjemvendt dansk statsborger, ikke kan siges at være i en sammenlignelig situation – ikke kan siges at være i en sammenlignelig situation! Endvidere skriver UNHCR, at flygtninge mangler de netværk, der kan kompensere for manglende hjælp af den slags, som danske statsborgere normalt kan regne med.

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Fru Anne-Marie Meldgaard spørger lidt til, hvad argumentationen for forslaget egentlig er, hvis vi ikke er sikre på, at alle kommer i job. Nu kan vi jo aldrig være sikre på, at alle kommer i job, men jeg har forklaret meget omhyggeligt, at der faktisk allerede er taget nogle meget markante tiltag i udspillet fra økonomi- og erhvervsministeren med »Vækst med vilje«. Udspillet i morgen bidrager også til at øge arbejdsudbuddet, så regeringen arbejder rent faktisk meget alvorligt med det.

Vi er meget opsatte på, også i forbindelse med samarbejde med de andre medlemslande i EU, at videreføre Lissabonprocessen, hvoraf en vigtig del jo er at skabe et mere rummeligt arbejdsmarked. Det vil faktisk være et fokuspunkt for den danske regering i formandsperioden, når det gælder Beskæftigelsesministeriets område, at vi skal have et mere rummeligt arbejdsmar-

ked, så det er bestemt et område, hvor vi vil gøre en stor indsats.

Fru Anne-Marie Meldgaard spørger, om jeg vil løfte sløret for udspillet i morgen. Naturligvis har jeg et vist kendskab til det, men da det jo skal offentliggøres i morgen og ikke i dag, kan jeg ikke stå her på talerstolen og offentliggøre det, så det vil jeg ikke.

Hr. Kamal Qureshi spørger, om mine udtalelser for lidt siden skulle forstås således, at Det Konservative Folkeparti nu vil arbejde på at nedsætte kontanthjælpen. Sådan skal de ikke forstås. De skal forstås sådan, som jeg også sagde, at jeg er enig i, at der er nogle samspilsproblemer, og dem synes jeg vi skal se på på et tidspunkt, for det er selvfølgelig utilfredsstillende på længere sigt, hvis disse samspilsproblemer består. Men det er ikke sådan, at vi har analyseret problemstillingen til bunds og har nogle konkrete forslag til, at kontanthjælpen skal nedsættes.

Jeg synes, det var et konstruktivt udspil, der kom fra fru Elsebeth Gerner Nielsen. Jeg modtager det gerne, og vi vil gerne være med til at se på det, for selvfølgelig skal det kunne betale sig at gøre en ekstra indsats og betale sig at komme i arbejde.

Endvidere til fru Elsebeth Gerner Nielsen, for så vidt angår de handicappede: Hvis det er således, at man ikke er arbejdsdygtig, er det nogle helt andre regler, vi taler om. Så er det jo pensionsregler, vi taler om, så er vi ovre i et helt andet regelsæt. Hvis man ikke er arbejdsdygtig, er man måske invalid, og så er vi ovre i nogle andre regelsæt.

Kritikken fra UNHCR skal jeg ikke kunne forholde mig til her. Jeg mener også, der ligger megen jura i den, som det vil være ufornuftigt at gå ind i en dybere analyse af her fra Folketingets talerstol, men det bliver der sikkert lejlighed til en anden gang.

Kl. 17.20

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Ja, så er det pensionsreglerne, vi taler om, men jeg håber, hr. Lars Barfoed er opmærksom på, at forudsætningen for at få pension i Danmark er, at man har optjent ret til pension. Man skal være dansk statsborger, eller noget der ligner dansk statsborger, for at kunne få en pension. Hvad gør vi med den familiesammenførte, en gammel kvinde eksempelvis, som er dybt handicappet, muligvis retarderet? Hvad gør vi med vedkom-

mende? Skal hun også leve for en ydelse, der ligger på omkring 5.000 i 7 år? Mener Det Konservative Folkeparti virkelig det? Er det anstændigt? Er det anstændig konservativ politik?

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Hr. Kamal Qureshi for den tredje og sidste korte bemærkning.

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Grunden til, at jeg spurgte så specifikt til hr. Lars Barfoed omkring lige præcis beløbsstørrelserne, er, at vi jo her fra talerstolen både fra den konservative ordfører og fra Venstres ordfører har hørt, at det lige præcis er beløbsstørrelserne i sammenligning med det, man får, når man arbejder, altså kontanthjælpsbeløbsstørrelsen, der er en hindring for motivationen til at søge arbejde, og ved at nedsætte kontanthjælpssatsen, beløbsstørrelsen, så får man folk i arbejde. Det er det, jeg har hørt herfra. Er det ikke rigtigt forstået?

Så må man vel formode, at der er et helt konkret område, som Det Konservative Folkeparti bl.a. har været med til at analysere sig frem til, som lige præcis konkret er problemet i forhold til at få folk i arbejde. Hvad er det, der så gør, at man analyserer sig frem til, at lige præcis udlændinge kan komme i arbejde ved at blive nedsat i ydelse, men at danskerne ikke kan det? Jeg forstår ikke helt logikken. Hvis motivationen kommer ved at nedsætte ydelsen, så må det vel gælde de andre arbejdsløse også.

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Til fru Elsebeth Gerner Nielsen om dem, som ikke umiddelbart kan få et arbejde på grund af fysiske eller psykiske lidelser, og som ikke opfylder betingelserne for at få pension, fordi de ikke er danske statsborgere, ikke har tjent op osv.: Der må man jo så tage de instrumenter, der nu engang er til rådighed her i landet, til hjælp i form af revalidering og andre former for genoptræning, og hvad der nu ellers er af muligheder i den sociale lovgivning.

Til hr. Kamal Qureshi. Jeg kunne egentlig godt tænke mig at stille et modspørgsmål, nemlig om Socialistisk Folkeparti arbejder for at få nedsat kontanthjælpen. Det kunne da være interessant at vide det. Det lyder næsten, som om der kommer lovforslag derfra om at få nedsat kontanthjælpen, og jeg ville da synes, det var in-

teressant, hvis der fra den side var forslag i den retning. Men jeg kan ikke komme det nærmere, end at jeg synes, både fru Elsebeth Gerner Nielsen og hr. Kamal Qureshi er kommet med synspunkter i retning af, at kontanthjælpen burde være lavere generelt, og det er da muligt, at det er en tanke, vi skal forfølge.

Fra Det Konservative Folkepartis side er vi i hvert fald interesseret i at se på de samspilsproblemer, der er generelt. Men der er nogle særlige problemer, der har gjort sig gældende for folk, der flytter her til landet, hvor det har været særlig attraktivt at komme til Danmark og modtage overførselsindkomst uden at tage et arbejde, og derfor er der nogle helt særlige lovregler, som vi vil gennemføre.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Ønsker flere ordet som ordfører? ... Fru Elsebeth Gerner Nielsen. Som ordfører? ... Jamen så kan hr. Kamal Qureshi godt få ordet.

Kamal Qureshi (SF):

Det har jo været sådan en skæg øvelse, at vi når frem til, at regeringspartierne åbenbart har fået analyseret sig frem til, at udlændingene altså bliver motiveret, hvis man nedsætter det niveau, de skal leve for, man sætter det faktisk længere ned, end hvad de kan leve for. Men alle de andre danske arbejdsløse skal ikke motiveres.

Så vil jeg gerne herfra klart og tydeligt sige, at vi fra SF's side mener, at kontanthjælpen er et eksistensgrundlag. Det er det, folk skal have for at kunne overleve i det danske samfund på et rimeligt niveau, og det betyder selvfølgelig, at en logisk konsekvens af det er, at man selvfølgelig ikke kan gå under det niveau for personer, som kommer udefra. Den situation, vi er i, er, at de flygtninge, der kommer til det danske samfund, altså ikke kommer, fordi de skal udfylde huller på de danske arbejdspladser. De kommer hertil, fordi de er på flugt, fordi de har brug for asyl.

Kl. 17.25

Så er det jo en eller anden form for en mærkelig eskapistisk dagsorden at begynde at diskutere, at de altså skal i arbejde, og at man skal gøre alt, hvad man kan for at få dem i arbejde, for ellers skal de holde op med at komme til det danske samfund.

Nej, SF's opfattelse er ikke, at flygtningene skal gøres til lønmodtagere, til arbejdstagere hurtigst muligt, for det, der er årsagen til, at de er her, er, at de er på flugt, og derfor skal udgangspunktet være at se på den store andel af

dem, der rent faktisk har behov for behandling. Vi ved, at 30 pct. af de flygtninge, vi modtager i Danmark, er traumatiserede, fordi de har været udsat for tortur eller andet lignende. Vi ved, at 50 pct. af de flygtninge, vi modtager, lider af depressioner, og det er nogle grupper, vi normalt i det danske samfund mener er personer, som skal have behandling og ikke sendes i skole.

Derfor er den logiske konsekvens af det jo, at de her personer, som kommer til det danske samfund, og som rent faktisk er syge af deres flugt eller det, de har været udsat for, og som er årsagen til, at de er her, selvfølgelig ikke skal have det, de har at leve for, beskåret, men de skal sættes i behandling hurtigst muligt, og vi ved jo, at der er mere end 1½ års ventetid på behandling af torturramte flygtninge.

Det er jo ikke et problem, man snakker om at løse, men det ville virkelig kunne få folk i arbejde, hvis man gik ind og behandlede det, der var årsagen til, at de var traumatiserede. Men det tænker man selvfølgelig ikke på, for det hele handler om, hvordan vi kan få skabt et proletariat, som er tilstrækkeligt fattigt til, at det vil tage hvad som helst, det kan få fat i.

Jeg ved selvfølgelig ikke, hvad det er for en virkelighed, regeringspartiernes ordførere lever i, men jeg har i hvert fald set, at børnene af mange flygtninge altså går rundt med aviser frem for at deltage i skoleundervisning eller andet, fordi deres økonomi ikke kan hænge sammen. Og den trafik eller den udvikling vil det her forslag forøge.

Det andet problem, vi har, og som regeringspartierne heller ikke overhovedet adresserer i denne her situation, er, at man ikke ensidigt kan få folk i arbejde ved at prøve at presse dem igennem et hul, som er så snævert, at de rent faktisk ikke kan komme igennem hullet. Det, man også kunne kigge på, er, hvordan vi får udvidet det hul. Hvordan får vi fjernet noget af den diskrimination, der er på det danske arbejdsmarked, og som holder folk, som er velkvalificerede, borte, fordi arbejdsgiverne hellere vil ansætte en Morten end en Muhammed? Det adresserer man ikke på nogen måde, fordi det hele handler om, at folk bare skal fratages deres eksistensgrundlag, og så skal de nok komme i arbejde.

Vi kan også prøve at vende det rundt og spørge: Hvor mange danskere ville egentlig holde op med at arbejde, hvis man fjernede noget af den løn, de modtager? Jeg tror, at mange af os, ikke kun os, der sidder i Folketinget, men også rundtomkring i andre arbejdsfunktioner, rent

faktisk arbejder og næsten vil gøre det, selv om vi fik en løn, der svarer til kontanthjælp, fordi der er en masse andre elementer i det at have et arbejde end alene lønnens størrelse.

Så derfor til hr. Lars Barfoed: Nej, vores analyse når ikke frem til, at folk kommer i arbejde, fordi man bare fjerner deres eksistensgrundlag. Vores analyse er, at folk kommer i arbejde, fordi der bliver skabt et arbejde, de kan få, og fordi man afhjælper de problemer, der gør, at de ikke er i stand til at varetage et arbejde.

Derfor er det klart, at det jo er regeringspartiernes analyse, som vi må have en forklaring på. Det er ikke SF's analyse, der er noget i vejen med i forhold til vores holdninger.

(Kort bemærkning).

Flemming Oppfeldt (V):

Jeg vil godt spørge SF's ordfører, hvordan SF's ordfører forklarer den betydelige forskel, der er i erhvervsfrekvensen blandt indvandrere fra kommune til kommune, fra system til system.

Formanden:

Fru Elsebeth Gerner Nielsen. Har fru Elsebeth Gerner Nielsen bedt om en kort bemærkning? Nej? ... Så er det hr. Kamal Qureshi.

Kl. 17.30

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Jeg vil da meget gerne forsyne hr. Flemming Oppfeldt på området. Som jeg også sagde tidligere, så snakker jeg ikke om indvandrere i sådan en stor hob. Vi bliver jo nødt til at stille en mere præcis diagnose, hvis vi skal starte en mere rigtig behandling.

Derfor kan man sige, at flygtningene har et særligt problem. De er her, fordi de er på flugt. Og som jeg nævnte, er 30 pct. af dem traumatiserede, og 50 pct. af dem lider af depressioner. Ud af de 30 pct. er der flere af dem, der ikke engang er i stand til at sidde i en bus, uden at de skal stoppe op og kaste op, fordi de har været udsat for tortur. De mennesker kan selvfølgelig ikke komme i arbejde, før de bliver behandlet for det, der er deres grundlæggende problem.

Så kan man snakke om, at erhvervsfrekvensen blandt flygtningene er lavere end blandt danskerne, ja. Men hvis man sammenligner erhvervsfrekvensen blandt traumatiserede flygtninge med en tilsvarende traumatiseret gruppe

danskere, så vil jeg garantere for, at erhvervsfremkøbskulturen vil være den samme.

Hov, der var ikke noget gult lys.

Formanden:

Taletiden er udløbet.

(Kort bemærkning).

Flemming Oppfeldt (V):

Under debatten i dag har SF's ordfører og også andre ordførere gjort noget smart. Man tager en lille gruppe ud og et problem, som sikkert er stort for dem, og gør det til et problem, når vi taler generel indvandrerpolitik.

Her taler vi om titusinder af mennesker, som skal i beskæftigelse, og som bliver behandlet meget forskelligt de forskellige steder i vort land. Der er mange forskellige måder at få dem ud på. Og kendetegnende er, at man nogle steder har systemer, som ikke er særlig repressive over for den her gruppe, og andre steder har man et mere aktivt system. Det er den forskel, jeg spørger til.

SF fremstiller det, som om det ikke er udlændingene, indvandrerne, der har et problem, men at det er det omgivende samfund, der er problemet, hvor vi har den tilgang til det, at det selvfølgelig, på grund af at man kommer fra forskellige kulturer, så er meget nødvendigt med en introduktion til de danske regler.

Jeg spørger bare, om SF overhovedet ikke kan se, at der er betydelige forskelle i de måder, man behandler indvandrergrupper på i dag.

(Kort bemærkning).

Anne-Marie Meldgaard (S):

Det bliver jo mere og mere tydeligt, at regeringspartierne har et problem med hensyn til traumatiserede og handicappede, som også vil blive omfattet af det her forslag.

Derfor har jeg et spørgsmål til hr. Kamal Qureshi, som går på, om hr. Kamal Qureshi ikke er enig i, at regeringen kunne løse det ganske enkelt ved at stemme for Det Radikale Venstres ændringsforslag, så vi er sikre på, at denne her gruppe får en forsørgelse, der ikke bare står i stampe i 7 år.

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Lige for at starte med hr. Flemming Oppfeldt: Jeg er helt bevidst om, at den gruppe, der er traumatiseret, den gruppe, der er torturofre blandt vores udlændinge, er en relativt stor

gruppe. Jeg er ikke klar over, om hr. Flemming Oppfeldt er klar over det, men det er det faktisk. Det er faktisk en kæmpe stor gruppe, der har været udsat for tortur, hvilket var en af årsagerne til, at de i det hele taget flygtede i sin tid. De var forfulgt.

Jeg er ikke helt klar over, om hr. Flemming Oppfeldt overhovedet differentierer imellem arbejdsløse indvandrere, eller om arbejdsløse indvandrere bare er arbejdsløse indvandrere, uanset hvad pokker der er årsagen til, at de er arbejdsløse.

Jeg mener også, at alle andre arbejdsløse i øvrigt meget gerne må komme i arbejde.

Det er rigtigt, at hvis Venstre er villig til at kigge på et ændringsforslag om, at vi tager de personer ud, der rent faktisk har behov for en behandling, som rent faktisk har behov for andre tiltag end at blive presset igennem et uddannelsessystem, et arbejdssystem under den formodning, at bare fordi man fjerner deres livsgrundlag, så skal de nok komme i arbejde, så vil SF i hvert fald gerne stemme for et sådant ændringsforslag.

Det er rigtigt, at vi tror på, at en af de måder, man kan få folk i arbejde på i Danmark, for det første er at sørge for, at det altså ikke nytter noget at have en holdning, der hedder »ingen arme – ingen kager«. Det er nogle mennesker, der er syge, og hvis ikke man får fjernet deres problemer, så kan de ikke komme i arbejde.

Kl. 17.35

Så i første omgang går det ud på hos personer, der har brækket benet, at få ordnet det ben, frem for at vi siger, at vi er da ligeglade med, at du har brækket benet. Du skal bare løbe 100 meter hurtigst muligt, og hvis ikke du kan det, så får du ingen medaljer. Ingen arme – ingen kager. Den holdning har SF ikke.

Det går også ud på, at hvis ikke de har et livsgrundlag, som er fornuftigt, så kommer de heller ikke igennem en social integration. Vi ved, at 70-80 pct. af stillingerne på de danske arbejdspladser bliver besat uden opslag, gennem personlige kontakter. De personlige kontakter får man ikke ved at sidde derhjemme og se fjernsyn, fordi man ikke har råd til at gå ud og deltage i samfundslivet.

(Kort bemærkning).

Flemming Oppfeldt (V):

Det, jeg blev forskrækket over på Venstres vegne, var, at SF's ordfører i sin tale sagde, at det ikke var et selvstændigt mål for SF, at flygtninge

skulle gøres til forsørgere i vort samfund. Det bringer mig til det spørgsmål: Når vi tager en gruppe, der står hundrede procent til rådighed for arbejdsmarkedet, og der inden for den gruppe kun er 50 pct. i beskæftigelse, har vi så ikke i dag et proletariat? Har vi ikke et kæmpe problem, der skal løses? Jeg taler ikke om de traumatiserede. Jeg taler om de 50 pct., der ikke er i beskæftigelse i dag, og som får offentlig forsørgelse. Er det ikke et problem for SF?

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Jeg synes egentlig, at det er de hundrede procent, der ikke er i beskæftigelse, der er et problem. Det er ikke kun de 50 pct. af dem. Jeg synes egentlig, det er et problem, at ingen af dem er i arbejde, og ikke kun de 50 pct.

Desuden vil jeg klart mene, at jeg ikke på noget tidspunkt har sagt, at jeg synes, at vores integrationsindsats hidtil har været god nok. Så har hr. Flemming Oppfeldt i hvert fald ikke hørt nogen af de debatter, jeg har haft med Socialdemokraterne. Selvfølgelig er vi indstillet på, at indsatsen skal gøres bedre, men igen: Det bliver altså ikke SF, hr. Flemming Oppfeldt får til at hoppe med på den vogn, der hedder »ingen arme – ingen kager«. Det gør Venstre altså ikke.

Formanden:

Elsebeth Gerner Nielsen som ordfører.

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Regeringen siger, at den vil fremme integrationen. Resultatet af lovforslag nr. L 126 vil blive præcis det modsatte: øget disintegration, øget segregering, øget polarisering, flere skel mellem rige og fattige, mellem mørke og hvide, mellem ikkeuddannede og uddannede.

Nuvel, for en lille gruppe af de fremmede kan loven med lidt god vilje betyde bedre integration på arbejdsmarkedet. For de fremmede, som allerede har en god uddannelse, kan man godt forestille sig, at den nye fattigdomshjælp vil betyde, at de sørger for at komme hurtigt igennem dansk kurset og ud på arbejdsmarkedet, hvor pengene er. Men er det ikke allerede det, der sker? Jo!

For det meget store flertal af de fremmede, som er traumatiserede eller uden uddannelse, vil L 126 blot bidrage til, at de går fra at være arbejdsløse til nu at være arbejdsløse og fattige. Hvem i denne sal vil leve for 5.103 kr. om måneden i 7 år?

De kan jo bare tage et arbejde, lyder svaret. Ja, hvis der er et arbejde at få. Vi taler om mennesker uden uddannelse, uden dansk kundskaber, uden netværk, i mange tilfælde analfabeter. Det er ikke just disse kvalifikationer, arbejdsmarkedet kalder på. Husk på, at inden for KAD, bare for de forsikredes vedkommende, har vi en arbejdsløshed på 10,7 pct., og inden for SiD har vi en arbejdsløshed på 9 pct.

Forudsætningen for, at mange indvandrere bliver attraktive for det danske arbejdsmarked, er, at indvandrernes kvalifikationer opgraderes, at de får en uddannelse. Men hvordan skal et menneske samle sig om en uddannelse, hvis man ikke kan skaffe brød på bordet, hvis éns børn ikke trives, fordi der ikke er råd til noget som helst?

En dansker på kontanthjælp vil kunne komme igennem et uddannelsesforløb på en højere ydelse end kontanthjælp, nemlig en revalideringsydelse. En ikkedansker må derimod nøjes med fattigdomshjælp. Forskellen mellem den ydelse, en dansker på revalideringsydelse får, og en fremmed på fattigdomshjælp, er 8.000-9.000 kr. Er det rimeligt? Nej. Er det menneskeligt? Nej. Er det integrerende? Nej. Det er modbydeligt.

Hertil kommer, at loven ikke hjemler mulighed for at give kontanthjælp til mennesker, som ikke har nogen som helst mulighed for nogen sinde at komme ud på arbejdsmarkedet, f.eks. fordi de er stærkt fysisk handicappede, psykisk retarderede eller traumatiserede på grund af tortur. Alle disse mennesker skal i 7 år leve for 5.103 kr. eller deromkring om måneden uden mulighed for at supplere med en arbejdsindtægt. Det er uanstændigt, det er ikke et vel-færdssamfund værdigt.

Kl. 17.40

Det er baggrunden for, at Det Radikale Venstre har stillet tre ændringsforslag, som jeg håber, vi får lejlighed til at drøfte i udvalget, og som jeg håber rigtig mange partier kan stå bag. Jeg håber også, at ministeren vil være behjælpelig med, at vi får ændringsforslagene formuleret sådan, at de på alle måder og i alle detaljer er i orden.

Jeg synes selvfølgelig, det er beklageligt, at det ikke har været muligt indtil nu at få den hjælp, men jeg håber, at der kan rettes op på det her i det videre forløb, sådan at vi er sikre på, at de ændringsforslag, der bliver stillet, er i orden.

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jeg synes, at der i de seneste måneder har været en glædelig udvikling på arbejdsmarkedet i relation til det at få flere udlændinge i arbejde. Vi har jo igangsat et fællesarbejde med arbejdsmarkedets parter og med kommunerne, og jeg fornemmer, at man er enig om, at der nu skal gøres en kraftanstrengelse for at få de mange mennesker integreret på en arbejdsplads, som hidtil har levet uden for.

Der er flere ordførere, der har rejst det spørgsmål, om vi agter at bruge denne her udlændingedebat som murbrækker for at nedbryde det danske arbejdsmarked eller nedbryde det danske socialsystem, og hertil kan jeg forsikre, at det ikke er på dagsordenen, og at det ville ligge os meget fjernt.

Det her lovforslag tager jo udgangspunkt i de tal, som har været debatteret, nemlig at der er for mange udlændinge, der ikke har et arbejde, og nu må vi samles om at gøre en indsats for, at de kommer i arbejde.

Jeg vil så godt knytte nogle kommentarer til den debat, der har været her i salen.

Forslaget er som bekendt led i regeringens samlede udspil på udlændingeområdet. Specielt i forhold til det her lovforslag, nr. L 126, har der fra flere sider været udtrykt bekymring for, om starthjælpen er tilstrækkelig til at sikre et forsørgelsesgrundlag for de grupper, som af en eller anden årsag ikke umiddelbart kan komme i beskæftigelse.

Jeg vil godt understrege, at starthjælpen er den generelle ydelse, der udbetales til alle, og baggrunden er, at de nuværende ydelser holder store grupper uden for arbejdsmarkedet, et problem, kritikerne af starthjælpen slet ikke har forholdt sig til. Starthjælpen og den lavere introduktionsydelse skal sikre, at vi får de persongrupper, der er omfattet af ydelsen, hurtigst muligt ud på arbejdsmarkedet.

De, der ikke her og nu eller på sigt kan komme ud på arbejdsmarkedet, skal som i dag have hjælp på anden måde. For enkelte er der måske ikke anden udvej end en social pension, men for langt de fleste, tror jeg, at man ved målrettet revalidering og ved ansættelse i fleksjob kan få dem ud på arbejdsmarkedet, så de kan opnå en almindelig lønindtægt.

Den sociale pension kan suppleres med indtægter fra et skånejob, jobbet kan samtidig medvirke til en bedre integration også af de handi-

cappede, som ikke kan klare et ordinært job eller et fleksjob.

I udkastet til betænkningen udtaler et mindretal sig meget kritisk om fleks- og skånejob, idet det påpeges, at arbejdsmarkedet ikke er gearret til at påtage sig sociale opgaver for en gruppe personer med så atypiske og sammensatte problemer som traumatiserede flygtninge. Jeg deler ikke det synspunkt. Da Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre sad i regering, var der ingen grænser for, hvor velsignede disse to instrumenter var, og hvad det rummelige arbejdsmarked kunne bidrage med i forhold til bl.a. disse persongrupper. Jeg ved ikke, hvorfor det ikke skulle virke nu.

Et andet gennemgående spørgsmål, der har været stillet, er, om forslaget ikke giver kommunerne flere udgifter, herunder administrative udgifter. Jeg vil igen gøre opmærksom på, at det spørgsmål skal forhandles med de kommunale parter, og der er vel ikke tradition for, at den type spørgsmål tages op i Folketingssalen. I øvrigt vil jeg godt henvise til bilagene fra det åbne samråd, hvor jeg gjorde klart, at de skøn, der var, jo var det bedste, ministerierne kunne komme op med, og det er det, vi er forpligtet til, og det er altså ikke at betragte som et forhandlingsudspil til forhandlinger med kommunerne.

Kl. 17.45

Et tredje spørgsmål, der har været oppe, er, at danskere, der opholder sig i udlandet, kan blive berørt af reglerne. Her vil jeg sige, at de fleste vil have muligheden for at forsikre sig mod arbejdsløshed, hvorved de kan undgå at komme på starthjælp i tilfælde af arbejdsløshed ved hjemkomsten.

Hvad angår de studerende, vil de ofte modtage SU, mens de opholder sig i udlandet, og jeg kan ikke forstå, at det skulle være et problem, at de så skal have starthjælp, som svarer til SU'en, hvis de ikke kan finde noget at leve af, når de er vendt hjem og ikke kan finde et arbejde.

Jeg skal endelig gentage, at de foreslåede nye regler om indførelse af ret til kontanthjælp er i fuld overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser, herunder artikel 23 i flygtningekonventionen.

Jeg vil godt lige opsummere den debat, der har været om, hvilke ydelser man er berettiget til. Det kan jo være lidt svært at besvare spørgsmålet. Det kommer an på ret meget, det kommer an på statsborgerskab, opholdstid i landet, hvilket opholdsgrundlag man har som udlænding osv. Men som asylsøger får man lommepenge,

mens man er i asylcenteret. Som flygtning, det vil sige, når de pågældende har fået opholdstilladelse, modtager de introduktionsydelse. Efter 3 år kommer de over på starthjælp.

Når man har fået opholdstilladelse, har man de samme muligheder, som findes i lovgivningen i dag. Man har således ret til at modtage fleksjob, førtids- og folkepension, skånejob, arbejdsløshedsdagpenge, syge- og barseldagpenge og diverse ydelser i medfør af sundheds- og servicelovgivningen efter de sædvanlige regler herom. Og jeg vil godt understrege, at der er intet, der er ændret i disse regler. Men efter forslaget vil introduktionsydelsen være lavere, og en eventuel revalidering skal foregå på introduktionsydelsen.

Personer, der modtager starthjælp, har også de øvrige muligheder, som findes i lovgivningen i dag bortset fra, at en eventuel revalidering skal foregå på starthjælp. De har således også ret til at modtage fleksjob, førtidspension osv. efter de sædvanlige regler herom.

Hvilke regler i pensionssystemet der finder anvendelse, afhænger af, hvor man har opholdt sig, og om man er dansk statsborger, eller i hvilket andet land man har statsborgerskab. Det kan være på grund af de indgåede bilaterale aftaler om sociale forhold, det kan være EU-regler. Der vil jeg godt henvise til svaret på spørgsmål 21 under udvalgsbehandlingen og understrege, at reglerne ikke er ændret i forhold til tidligere. Det var også gældende, før denne regering kom til.

Lovforslag nr. L 126, som vi jo debatterer nu, regulerer således visse forhold, der er omfattet af lov om aktiv socialpolitik, kort sagt kontanthjælp og revalidering.

Så har fru Elsebeth Gerner rejst spørgsmålet om teknisk bistand til et ændringsforslag. I det sidste spørgsmål, spørgsmål 28, fra udvalget, bliver jeg bedt om at yde lovteknisk bistand til et ændringsforslag, som: »... med hundrede procents sikkerhed garanterer, at mennesker, som ikke har opholdt sig 7 ud af 8 år i Danmark, kan få fulde sociale ydelser, bl.a. almindelig førtidspension, hvis de ikke er arbejdsdygtige og ikke kan påtage sig nogen former for arbejde.«

Jeg har svaret, at det ikke er muligt for ministeriet at yde lovteknisk bistand til udformningen af et sådant ændringsforslag. Det er ikke alene, fordi ministeriet kun fik nogle få timers frist, det gør det selvfølgelig ikke nemmere, men hvis et ministerium skal give et seriøst bidrag til et ændringsforslag, et ændringsforslag, der kunne gå hen og blive gældende ret, og som omfat-

ter flere ministeriers lovgivning, ja, så skal vi have mere end nogle ganske få timer til det, og det beder jeg om forståelse for.

Det er især udtrykket »fulde sociale ydelser«, der giver anledning til tvivl, og som under normale omstændigheder ville give anledning til en dialog mellem forslagsstillerne og ministeriet. I svaret på spørgsmål 25 blev det antaget, at fulde sociale ydelser alene omfattede kontanthjælp efter de gældende regler – med eventuelt fradrag for indtægter – og ikke starthjælp.

I det nye spørgsmål anvendes begrebet fulde sociale ydelser, der ikke er noget entydigt begreb, tilsyneladende i en anden sammenhæng. Fulde sociale ydelser eksemplificeres således med almindelig førtidspension, og almindelig førtidspension er betegnelsen for den laveste førtidspensionssats bestående af grundbeløb og pensionstillæg, hvor fulde sociale ydelser, hvis man anvender forståelsen fra spørgsmål 25, må antages at være højeste førtidspension.

En udbetaling af starthjælp, der ikke er reduceret som følge af egne eller ægtefællers indtægter, vil herudfra kunne opfattes som værende fulde sociale ydelser af sin art.

Kl. 17.50

Vi har også problemer med udtrykket »ikke kan påtage sig nogen former for arbejde«. Alle vil vel have en eller anden form for arbejde, de ikke kan påtage sig. Og spørgsmålet angiver ikke, hvilke former der nærmere tænkes på. Men jeg vil naturligvis sørge for, at vi yder bistand under den fornyede udvalgsbehandling, som jeg kan forstå forslaget skal igennem igen.

Det Radikale Venstre foreslår, at starthjælpsmodtagere, som er under revalidering, skal have en revalideringsydelse til fuld takst. Det er regeringens opfattelse, at revalidering er et vigtigt redskab til at få personer med nedsat erhvervs-evne ind på arbejdsmarkedet. Revalidering skal derfor naturligvis også være en mulighed for starthjælpsmodtagere, men regeringen finder ikke, at revalidering i sig selv skal være en begrundelse for at give starthjælpsmodtagere en højere ydelse. Det er vores opfattelse, at starthjælpen har et niveau, man kan leve af, og at revalideringen er en god mulighed for efterfølgende at opnå beskæftigelse og dermed en højere levestandard.

Det Radikale Venstre foreslår endvidere, at starthjælpsmodtagere, som på grund af fysiske eller psykiske handicap ville opfylde kravene til at få førtidspension, hvis de var danske statsbor-

gere, skal have en ydelse svarende til fuld kon-tanthjælp.

Det er min opfattelse, at vi så vidt muligt skal forsøge at give mennesker en mulighed for at opnå en tilknytning til arbejdsmarkedet. Som nævnt kan revalidering være en mulighed, men nogle kan også have behov for et længerevaren-de behandlingsforløb.

Regeringen finder fortsat, at starthjælpens ni-veau er et rimeligt generelt forsørgelsesniveau. Personer, der på grund af handicap har særlige behov, kan hjælpes gennem de muligheder, der er i medfør af bl.a. lov om social service.

Endelig har Det Radikale Venstre foreslået, at kommunerne fortsat skal have refusion for ud-gifterne til ekstra hjælp efter lovens kapitel 10. Jeg vil blot konstatere, at Det Radikale Venstre er uenig i regeringens begrundelse for at lade refu-sionen bortfalde. Som det fremgår af bemærk-ningerne til lovforslaget, ønsker regeringen at sikre, at de lavere starthjælpssatser ikke medfø-rer utilsigtet anvendelse af reglerne om dækning af udgifter i særlige tilfælde.

I øvrigt vil jeg så takke det flertal i Folketin-get, der støtter lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Karen J. Klint (S):

Jeg synes, at ministeren kom med en meget fin opsummering af nogle af de kommunikations-problemer, der har været i denne sag. Hvordan forstår vi hinandens tekst, hvordan skriver vi det sammen? Så nu kommer der et lille hjerte-suk: Det havde måske været lettere, hvis vi hav-de været indbudt til en snak, for ikke at sige, at en forhandling måske havde gjort forståelsen nemmere i stedet for at skrive sammen om det her.

Vi har fået nogle svar – jeg er netop en af dem, der har dyrket den kommunale økonomi – og et af svarene var, at kommunen også får 100 pct. refusion af sine udgifter til ATP. Men den nye starthjælp er jo netop så lav, at kommunerne slet ikke skal bruge nogen penge til ATP, så hvad skulle jeg med det svar, at de får det 100 pct. re-funderet. Der er jo ikke meget ved at få 0 kr. 100 pct. refunderet.

Så nu vil jeg prøve at spørge her fra talerstol-len: Hvad skal den ene milliard kroner bruges til, som der er i besparelse på det her lovforslag?

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Vi har hørt i forbindelse med nogle af udtalelser-ne til pressen fra integrationsministeren om det her forslag, at forslaget var et udtryk for en kærlighed til indvandrerne, at det var, fordi man havde den her særlige kærlighed til gruppen, som man troede på kunne komme i arbejde.

Det, jeg gerne vil spørge beskæftigelsesmini-steren om, er: Hvorfor har regeringen en så be-grænset kærlighed, at denne kærlighed kun gælder udlændingene? For hvorfor skal noget så glimrende som starthjælp til at få folk i arbejde, en starthjælp, som virkelig kan nedbringe den store arbejdsløshed i denne her gruppe, som har en høj arbejdsløshed, hvorfor skal det her fanta-stiske instrument, starthjælp, ikke bruges på res-ten af dem, der er arbejdsløse, og som skal i ar-bejde?

Eller er det bare noget, man gerne vil gemme til senere, til andre lejligheder?

Kl. 17.55

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Det var en lang forsvarstale fra ministerens side for ikke at gøre sit arbejde ordentligt.

Jeg kan oplyse ministeren om, at det er sådan, at hvis et folketingsmedlem spørger upræcist, så prøver man at hjælpe medlemmet på vej og sige, at det nok er nødt til at spørge på den og den måde, for at vi kan komme med et konkret svar. Det er nemlig sådan, at folketingsmedlemmer slet ikke har det samme apparat i ryggen, som en minister har. Derfor prøver man at hjælpe, for at demokratiet kan fungere.

Jeg vil gerne stille et meget konkret spørgs-mål, for ministeren bliver jo ved med at sige, at der er alle mulige ydelser, man kan få, al mulig hjælp man kan få, hvis man er handicappet.

Nu vil jeg gerne vide helt præcist: Hvad er det, man kan få, hvis man eksempelvis er fami-liesammenført, ikke har optjent ret til at få før-tidspension, er dybt handicappet? Hvad er det så for en grundydelse, man kan få, og hvad er det for en særlig ydelse, man kan få? Hvad er det f.eks., man kan få i forhold til kapitel 10? Hvad er det, man kan få i forhold til servicelo-ven osv.?

(Kort bemærkning).

Anne-Marie Meldgaard (S):

Jeg hørte ministeren takke for den store tilslut-ning til forslaget her i salen. Jeg må indrømme,

at jeg kiggede sådan lidt rundt og kunne ikke rigtig få øje på den store tilslutning, i og med at Dansk Folkeparti ikke har følt anledning til også at komme med et bidrag til, hvad de mener om det her forslag.

Jeg kan tolke det, som om Dansk Folkeparti er tilfreds, og at ministeren løber efter Dansk Folkeparti, og Dansk Folkeparti har fået absolut det, de ville have. Ydermere hørte vi også hr. Peter Skaarup under forhandlingen om L 152 give udtryk for, at hvis de stramminger, som Dansk Folkeparti havde fået både her og i L 152, ikke var nok, skulle de nok bide ministeren i halen og så sørge for, at der kom yderligere stramminger. Har ministeren en kommentar til det?

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Vedrørende spørgsmålet om den kommunale økonomi vil jeg bare gentage, som jeg sagde under samrådet, at de økonomiske kommentarer, der er i lovforslaget, jo bygger på ministeriernes objektive vurdering af økonomien, og er ikke at betragte som et oplæg til forhandlinger med kommunerne. Det fremføres et andet sted. Men vores forpligtelse er at give så korrekt et skøn som muligt, og det er det, vi har gjort.

Jeg vil så sige, at det er ikke sådan, at en besparelse er øremærket til et bestemt formål, men hvis der kommer en besparelse, ja, så vil den jo indgå i den almindelige samfundshusholdning.

Hr. Kamal Qureshi rejser spørgsmålet om, hvorfor vi behandler nyankomne på en anden måde end andre. Jeg tror, det er i erkendelse af, at vi har gjort nogle fejl tidligere. Vi har jo nok ikke været gode nok til at stille krav til de udlændinge, der kommer til landet, og vi har følt, at vi skulle sætte danskurser i højsædet, at vi skulle prøve nogle andre ting.

Men vi er vel kommet til den erkendelse, at den bedste integration sker via en arbejdsplads, hvor man kan komme ud og ganske vist i første omgang lære det danske sprog, som har relation til arbejdspladsen, men omgangen med kolleger gør vel, at man så får udvidet sine danskundskaber.

Vi kommer med et forslag om, at danskundervisning kan finde sted i tilknytning til arbejdspladsen, sådan at man måske kan arbejde 3 dage og gå på danskursus i 2 dage og efter et stykke tid arbejde i 4 dage og gå på danskursus 1 dag.

Det er vel i erkendelse af, at vi må lave nogle incitament. Til de mennesker, som kommer fra

samfund, der har bygget på selvforsørgelse som princip, hvor man har måttet knokle for livets opretholdelse, er det nok et forkert signal at sende, at man kan komme herop og modtage nogle ydelser.

Kl. 18.00

Vi kan jo se, at der er nogle, der er fanget i en fælde, hvor man skal tjene ret så mange penge for i det hele taget at kunne overveje at gå ud på arbejdsmarkedet. Det betragter jeg sådan set som et problem, vi er nødt til at tage stilling til i det danske samfund, for det er vel uacceptabelt for os alle sammen, hvis vi ser en gruppe, der er henvist til at leve på offentlig bistand uden mulighed for at forbedre egen situation. Det er sådan set de tanker, det her lovforslag bygger på.

Så kan man diskutere, om tingene kan være anderledes, og ting kan altid være anderledes, men det bygger på en erkendelse af, at det, vi har gjort indtil nu, nok ikke var det rigtige. Lad os nu prøve at sige til folk, der kommer her til landet: Det her samfund bygger på selvforsørgelse, vi indretter den starthjælp, I får, på en sådan måde, at det kan betale sig at tage et job til mindstebetalingen i Danmark, en løn, som masser, tusindvis af danskere, må arbejde for. Og der prøver vi så at sige: Jamen nu gør vi en kraftanstrengelse ved at drøfte med arbejdsmarkedets parter at få skabt arbejdspladser, få skabt accept af, at man kan komme ind og få noget introduktion og noget oplæring på arbejdspladserne, og så må vi prøve at give problemets løsning en chance på den måde.

Jeg synes, det andet alternativ, at vi bare lader tingene køre og diskuterer, at ingenting kan være anderledes, er en underlig fattig opgivenesshed, og jeg tror, at mange udlændinge vil sætte pris på, at vi præciserer, at det her samfund bygger på selvforsørgelse. Vi giver mulighederne, og vi prøver at indrette arbejdsmarkedet efter det.

(Kort bemærkning).

Karen J. Klint (S):

Jeg tror ikke, der er nogen, der er uenig med ministeren i, at vi alle skal give den en skalle, og at vi skal stå fast på, at i Danmark har vi selvforsørgelse. Det er der faktisk ingen der har talt imod. Det, der er nogle der har talt imod i dag, er, at der er nogle, der skal have et så lavt forsørgelsesgrundlag, at vi ikke tror på, at den holder.

Men det, der også kalder mig herop, er debatten i dag om, hvorvidt de ydelser er første trin til, at vi skal have et ændret ydelsesmønster i det

øvrige sociale system. Derfor vil jeg så spørge – vi har ikke kunnet få svar på det fra De Konservervative eller fra Venstre sådan helt konkret – ministeren, om ministeren er fejl citeret i Politiken i dag, hvor der står, at der skal ses på revalideringsydelsen for de 36.000 mennesker, der i øvrigt har glæde af revalideringsydelsen, og som ikke er flygtninge og indvandrere.

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Jeg synes, ministeren snakkede om mange af de ting, som vi fra SF's side i øvrigt også har anført man kunne gøre bedre og på en anden måde.

Men det, som jeg egentlig synes er den reelle problemstilling i det her, er, at vi har fastsat en ydelse, som er vurderet til at være det, der skal til, for at man kan overleve i det danske samfund. Nu mener ministeren, at man ved at nedsætte den yderligere kan få folk i arbejde, og at det får folk i arbejde, fordi man derved signalerer til dem, at de skal være selvforsørgende.

Men den naturlige konsekvens af det vil jo blive – og det kan så godt være, at ministeren ikke vil sige det her – at det næste trin er, hvis det begynder at virke, at så gælder det også alle de andre arbejdsløse, som er på kontanthjælp, at man også må sige til dem: Jamen venner, I kommer altså også hurtigt i arbejde, hvis I har lidt mindre at leve for, for det gør de andre. Eller man siger: Jamen hvis de andre kan sådan, så kan I også.

Så har vi hele den gruppe, der er torturramte, og som er syge, de kan ikke komme i arbejde, fordi de får mindre at leve for. Det er da lidt som at sige: Ingen arme – ingen kager.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Jeg er sådan set helt enig med ministeren i, at vi har et problem omkring integrationen, som er ret alvorligt, og som vi ikke har håndteret godt nok indtil nu. Men jeg tror bare, at det største problem, vi har, er, at vi har en stor gruppe kontanthjælpsmodtagere, som ikke er mindstelønnen værd, som simpelt hen ikke kan komme op at tjene mindstelønnen.

Der er så to måder at løse det problem på: Enten giver man et løntilskud, eller også sænker vi mindstelønnen. Og jeg synes ikke, regeringen er kommet med et bud på, hvordan vi så får flere mennesker ud på arbejdsmarkedet, hvordan vi hjælper dem, for hvem sociale ydelser nu bliver

lavere. Hvad kan vi gøre for at sørge for, at de rent faktisk får et arbejde?

Kl. 18.05

Er regeringens strategi dér at give et ordentligt løntilskud, eller er regeringens strategi at lovgive om, at mindstelønnen skal ned? Kunne man på samme måde, som man nu lovgiver om deltid, som vi ellers traditionelt har betragtet som et anliggende for arbejdsmarkedets parter, ikke også forestille sig, at regeringen var karl for sin hat og sænkede mindstelønnen ved lov, sådan at kontanthjælpsmodtagere havde en reel mulighed for at klare sig? Nu skal jeg med det samme sige, at det ville jeg være imod, men det var da en løsning, som var værd at overveje.

Og så vil jeg gerne have svar på ...

Formanden:

Tak. Nu er det fru Anne-Marie Meldgaard.

(Kort bemærkning).

Anne-Marie Meldgaard (S):

Jeg er fuldstændig enig med ministeren i, at vi ikke har gjort det her godt nok, men det behøver ikke nødvendigvis være ydelsestørrelse, der er årsag til dét.

Den tidligere regering har jo også på et tidspunkt indgået trepartsaftaler om, at der skulle skaffes ikke mindre end 10.000 arbejdspladser til udlændinge på arbejdsmarkedet for at få integreret bedst muligt. Det er ikke lykkedes arbejdsgiverne at skaffe de job, så vi har fået udlændingene ud på arbejdsmarkedet.

Jeg læste så også i dag, at ministeren netop har indgået en firepartsaftale om at skaffe den gruppe her ikke mindre end 60.000 arbejdspladser. Jeg kunne godt tænke mig at spørge ministeren: Har ministeren tænkt sig at tvinge arbejdsgiverne til at oprette 60.000 arbejdspladser, ligesom man nu tvinger udlændingene ned på en ydelse, de ikke kan leve af?

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jeg synes, det er utrolig vigtigt, at vi prøver at gå pragmatisk til værks for at løse det her problem med den gruppe mennesker, som er henvist til offentlig forsørgelse.

Vi kan se, at nogle bliver fanget i en fælde, som naturligt fastholder dem på passiv ydelse, fordi gevinsten ved at tage et arbejde ikke er stor nok. Og der har jeg syntes og synes fortsat, at når vi har en mindsteløn på det danske arbejdsmarked, aftalt frivilligt mellem organisationer-

ne, er det ikke nogen helt vild verdensrevolution at sige: Jamen skulle vi så ikke indrette starthjælpen for de mennesker, der kommer hertil, så det kan betale sig at tage en stilling, der så eventuelt aflønnes med mindstebetaling?

Vi har jo det glædelige i Danmark, at lønmobiliteten er utrolig høj. Det vil sige, at når folk først har fået fodfæste på en virksomhed, så får de lynhurtigt den samme løn som de danske kolleger, og det er da naturligt, for kan man klare jobbet, skal man selvfølgelig have den løn, der skal betales for det.

Der har været to bekymringer på arbejdsmarkedet. Den ene er på arbejdsgiverside, hvor vi jo nok har fået for mange forskellige løntilskudsordninger, som gør, at specielt små og mellemstore virksomheder stiger af på det her spørgsmål. Det er for besværligt, og de vil ikke have konsulenter fra arbejdsformidlingen og fra akassen og fra kommunen osv., så de holder sig helt ude. Den barriere vil vi godt prøve at nedbringe ved at lave en forenklet løntilskudsordning til nogle få ordninger. Vi kan nok ikke klare os med én, men vi kan gøre det enklere, end det er i dag.

Den anden barriere har jo været på lønmodtagerside, hvor man siger: Jamen hvis I er ude på at skabe et korps af løntrykkere, som skal forhindre danske arbejdere i at få den indtægtsfremgang, som de er berettigede til, og andel i produktivitetsstigningen på virksomhederne, så vil vi ikke være med. Og der har vi givet den garanti, at vi ikke kunne drømme om at røre den overenskomstmæssigt fastsatte mindstebetaling.

Der har så været et arbejde med hensyn til, hvordan vi får skabt kontakten. Hvordan får de her mennesker lov at præsentere sig for virksomhederne? Vi hører jo historier om, at hvis man har et fremmed klingende navn, kan man ikke engang få lov at komme hen på virksomheden. Det er her, jeg føler, at der de sidste måneder er sket noget af et omsving, både blandt medarbejdere og lønmodtagerorganisationer, blandt arbejdsgivere og i de enkelte virksomheder. De siger: Jamen det er også rigtigt, vi må se at få løst det her problem.

Jeg tror også, at demografien hjælper os noget i den kommende tid. Vi kommer jo til at mangle medarbejdere i danske virksomheder. Så jeg ser meget optimistisk på det her. Men jeg vil bare sige: Jeg synes, det er o.k., at vi laver en generel ydelse i Danmark, der gør, at det for de mennesker, der kommer til landet, vil kunne betale sig

at tage et arbejde til den mindstebetaling, som vi i øvrigt forventer at danske lønmodtagere også vil have, og som tusindvis af dem har rundtomkring.

Kl. 18.10

(Kort bemærkning).

Karen J. Klint (S):

Jeg vil godt forfølge besparelsen på den milliard lidt. Jeg ved jo godt, at pengene går ned i den store kasse i første omgang, men det er jo trods alt en pæn sum penge, som man forventer, at det her vil give.

Kunne nogle af de penge så ikke omsættes til den goodwill, som vi andre også ser, der er blevet oparbejdet? Når den viser sig nu, er det jo nok, fordi der er nogle andre, der også har været med til at lave et godt forarbejde til, at den goodwill nu er til stede. Det er vi jo enige om at den er.

Vi har i vores beslutningsforslag nr. B 80 bragt nogle forslag i spil omkring flere isbryderordninger, flere andre ordninger, flere følordninger. Var det en idé at omsætte nogle af besparelserne til virkelig aktivt at gå ind og lette vejen og de barrierer, så man kommer i arbejde, uanset hvad man hedder?

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Skal det forstås sådan, at ministeren mener, at fordi man er på en lavere ydelse end kontanthjælp, er virksomhederne mere modtagelige for at lukke de her folk indenfor, så de kan komme ind og snuse til, hvordan det ville være at være på en arbejdsplads? Eller er det sådan, at fordi de er på en lavere ydelse, så bliver fagforeningerne pludselig mere interesseret i at få dem i arbejde? Eller bliver de, fordi de nu er på den her ydelse, så pludselig mere ivrige efter at tilegne sig en uddannelse?

Jeg kan ikke helt gennemskue koblingen mellem de andre i øvrigt gode tiltag, som ministeren nævner, der er på det her område for at få flere i arbejde – demografien og de andre ting – og så det, at man giver folk mindre at leve for. Jeg kan ikke rigtig se koblingen imellem de to ting. Og så kan jeg slet ikke forstå, at ministeren er en så ivrig fortalere for, at det absolut ikke må gælde de andre arbejdsløse. For de er jo absolut ikke forhindret af de samme barrierer, som ministeren mener udlændingene er. Det forstår jeg ikke.

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jeg vil gerne til hr. Qureshi sige, at jeg tror, at danske virksomheder ikke er interesseret i at få folk på virksomheden, der arbejder til en lav løn. Det vil give uro, og det vil ikke blive accepteret på virksomhederne. Derfor vil de aftaler, vi vil lave med arbejdsmarkedets parter, også indebære, at tillidsmanden skal godkende og være med til at drøfte de her ansættelser, og der vil så blive lagt tidsbegrænsning på: 13 uger, hvis man bare kommer ind i virksomhedspraktik, og 26 uger, hvis man er forpligtet til et længere forløb, der så ender med ansættelse.

Men det er selvfølgelig alt sammen individuelt. For nogle er det 4 uger, for andre er det 7 uger osv. Men jeg tror ikke, at man kan sige, at der er nogen, der ville have en interesse i, at der kom løntrykkere ind på virksomhederne. Det er det, jeg hører alle steder fra. Det er også derfor, vi har afgivet den garanti, at vi ikke drømmer om – og det har vi aldrig gjort – at røre ved den overenskomstfastsatte mindstebetaling. Vi vil lave en aftale om, at man tidsbegrænset kan få lov at komme ind i noget virksomhedspraktik, men under godkendelse af tillidsrepræsentanten. Det bygger alt sammen på den erkendelse, at hvis ikke der er accept af det, vi foretager os ude på de enkelte virksomheder, så nytter det, vi foretager os, jo ingenting. For vi kan jo ikke lovgive medarbejdere ind på de danske virksomheder.

Så hvis medarbejderne og tillidsmanden ikke accepterer det, og hvis virksomheden og de ledere, der er på virksomheden, ikke accepterer det, så kommer det ikke til at fungere. Det er jo inden for de begrænsninger, man kan sige, at vi vil aftale de her ting. Der har vi afgivet garanti: Det er tidsbegrænset; det skal være et aftalt forløb; det skal være drøftet med tillidsrepræsentanten.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1-4 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til fornyet behandling i Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Kl. 18.15

Den næste sag på dagsordenen var:

26) Fortsættelse af anden behandling af lovforslag nr. L 128:

Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Ansættelse til pasning af nærtstående med handicap m.v.).

Af socialministeren (Henriette Kjær).

(Fremsat 27/2 2002. Første behandling 15/3 2002. Betænkning 25/4 2002. Første del af anden behandling 2/5 2002. Tilføjelse til betænkningen 16/5 2002).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

I tilføjelsen til betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Uden for betænkningen eller uden for tilføjelsen til betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget og ændringsforslaget sattes til forhandling under ét.

Formanden:

Medlemmer af Folketinget Aase D. Madsen og Pia Kristensen har meddelt mig, at de ønsker at tage det af dem stillede ændringsforslag i udvalgets betænkning tilbage. Ønsker nogen at optage dette ændringsforslag? (*Ophold*). Fru Tove Videbæk har ordet.

Forhandling

Tove Videbæk (KRF):

Kristeligt Folkeparti kan give sin fulde støtte til denne orlovsmulighed for familier, der rammes af handicap eller alvorlig sygdom. Det er et skridt i den rigtige retning, men der mangler fleksibilitet i ordningen.

Kristeligt Folkeparti kan derfor støtte det af Dansk Folkeparti tidligere stillede forslag om en opdeling af orlovsperioden i indtil to perioder. Det giver nemlig en god fleksibilitet for den

handicappede og den alvorligt syge uden at virke urimeligt bureaukratisk tungt.

Situationen for den, der rammes af en ulykke eller alvorlig sygdom, kan hurtigt ændre sig, og behovet for støtte varierer således over tid. Derfor vil mange have glæde af den fleksibilitet, der ligger i muligheden for at dele perioden op i to, således at man får ret til 6 måneders orlov opdelt i to perioder. Dette indebærer, at de, der får bevilget en orlov på mindre end 6 måneder, skal have mulighed for at forlænge eller genoptage orloven. Det er en kærkommen mulighed, en hjælp og en udstrakt hånd for familier, som er hårdt ramt af sygdom eller handicap, og derfor begriber vi heller ikke logikken i, at Dansk Folkeparti trækker ændringsforslaget tilbage.

Kristeligt Folkeparti ønsker derfor at opretholde ændringsforslaget.

Formanden:

Den kendsgerning betyder, at der vil komme en afstemning. Er der i øvrigt flere, der ønsker ordet til lovforslaget, så er der alle muligheder for det? (*Ophold*).

Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 18.25.

Mødet udsat kl. 18.17

Mødet genoptaget kl. 18.25

Formanden:

Jeg skal til Tingets medlemmer oplyse, at vi for øjeblikket er i gang med anden behandling af lovforslag nr. L 128. Her var oprindeligt stillet et ændringsforslag af fru Aase D. Madsen og fru Pia Kristensen, som imidlertid har meddelt, at de ønsker at trække ændringsforslaget tilbage. Herefter har Kristeligt Folkepartis ordfører meddelt, at man ønsker at opretholde ændringsforslaget. Det er årsagen til, at vi skal stemme.

Jeg havde egentlig erklæret forhandlingen for afsluttet, men hvis der er partier, der ønsker at afgive en stemmeforklaring, skal jeg åbne mulighed for det. ... Hr. Villy Søvnald har ordet.

Villy Søvnald (SF):

Det er jo på den måde et historisk øjeblik, og det er meget sjældent, at man kan gå op på Folketin-

gets talerstol og anbefale folk at stemme på et forslag fra Dansk Folkeparti.

Vi er nu i den lykkelige situation i forbindelse med Dansk Folkepartis forslag, som man selvfølgelig støtter, når man har stillet det, at da der er et solidt flertal på venstre side, der også støtter forslaget, så bliver det her forslag vedtaget om ganske kort tid.

Det er jo en meget gunstig situation. Vi har bl.a. fået en henvendelse fra Kræftens Bekæmpelse, der har bedt os om at gennemføre det her forslag, fordi det vil skaffe langt mere fleksibilitet i orlovsordningerne.

Så det er en god dag. Det er det første eksempel i dag på, at dette flertal bliver anvendt. Så der er meget grund til at være glad i dag.

Pia Kristensen (DF):

De bemærkninger, der er kommet til indholdet af det ændringsforslag, Dansk Folkeparti har stillet, bevirker, at vi trækker forslaget tilbage af flere grunde. De økonomiske konsekvenser for det offentlige skønnes at blive merudgifter på ca. 1 mio. kr. til administrative opgaver. Det vil sige, at hvis vi siger ja til det, så bryder vi forliget med hensyn til den indgåede finanslovaftale.

Dernæst vil en opdeling af orlovsperioden i korte perioder i visse tilfælde gøre det vanskeligere for arbejdsgivere at planlægge en hensigtsmæssig arbejdstilrettelæggelse. Ligeledes vil en opdeling i flere perioder rejse spørgsmål om pasning og pleje af den nærtstående i mellemprioriden.

Til sidst vil ændringsforslaget ikke opfylde fleksibilitetsønskerne i fuldt omfang. Dette fremgår af høringssvarene fra handicap- og sygdomsforeningernes side.

Så på den baggrund trækker Dansk Folkeparti ændringsforslaget tilbage.

Eva Kjer Hansen (V):

Jeg vil gerne på Venstres vegne redegøre for, hvorfor vi er imod det her ændringsforslag. Det er vi, fordi hele loven går ud på at give en bedre mulighed for i dag at afprøve, hvorvidt man vil påtage sig opgaven at passe et nærtstående familiemedlem.

Der er i dag mange muligheder for, hvis man vil påtage sig den opgave, så at kunne gøre det, men vi synes, det er vigtigt, at man har en periode af passende længde til at tage stilling til, om man også kan magte det her, og om man mener, at det er den rigtige løsning. Og der har vi ment, det var rigtigt at sige, at det skulle være en peri-

ode på op til 6 måneder, hvor man så kan afgøre, om det er et job, man vil påtage sig eller ej.

Det har for mig aldrig været på tale, at der her skulle være en mulighed for at hoppe ind og ud og dele perioden op i forskellige korte perioder, for det afgørende og hele ideen i forslaget er netop at give en god mulighed for at tage stilling til: Magter jeg denne her opgave? Er det den rigtige løsning for os? Derfor bør det være en sammenhængende periode, der er tale om.

Hermed sluttede forhandlingen.

Kl. 18.30

Afstemning

Ændringsforslaget, der var taget tilbage af Dansk Folkeparti, men optaget af Kristeligt Folkeparti, forkastedes, idet 47 stemte for, 58 imod.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til fornyet behandling i Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

27) Fortsættelse af anden behandling af lovforslag nr. L 124:

Forslag til lov om orlov til lønmodtagere, der passer nærtstående med handicap eller alvorlig sygdom.

Af beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen).

(Fremsat 27/2 2002. Første behandling 15/3 2002. Betænkning 17/4 2002. Ændringsforslag nr. 1 uden for betænkningen 22/4 2002 af Bent Bøgsted (DF). Første del af anden behandling 2/5 2002).

Der var ikke stillet ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der stillet 1 ændringsforslag af Bent Bøgsted (DF).

Formanden:

Det er meddelt mig, at Arbejdsmarkedsudvalget ønsker at afgive mundtlig indstilling ved fortsættelsen af anden behandling.

Carsten Hansen (S):

Jeg skal på et samlet udvalgs vegne sige, at lovforslaget ved første del af anden behandling blev henvist til fornyet udvalgsbehandling. Udvalget har behandlet lovforslaget i et møde og indstiller det til vedtagelse uændret.

Formanden:

Medlem af Folketinget Bent Bøgsted har meddelt mig, at han ønsker at tage det af ham stillede ændringsforslag uden for betænkningen tilbage. Ønsker nogen at optage dette ændringsforslag? (*Ophold*). Da det ikke er tilfældet, er ændringsforslaget bortfaldet.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

28) Anden behandling af lovforslag nr. L 130: Forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om individuel boligstøtte. (Frit valg af leverandør af personlig og praktisk hjælp m.v.).

Af socialministeren (Henriette Kjær).

(Fremsat 28/2 2002. Første behandling 22/3 2002. Betænkning 16/5 2002).

Der var stillet 11 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.